

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pirmadienis, Rugsėjis-September 12 d., 1932

No. 215

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

5,000 Žmonių Minėjo Šerno Mirties Sukaktuves

10 metų Šerno mirties sukaktuvės
paminėta Tautinėse kapinėseIspudingame apvaikšiojime kalbėjo adv.
K. Gugis, P. Grigaitis ir kiti; dainavo
Pirmyn choras ir S. Rimkus

Chicago.—Lietuvių Tautinės Kapinės vakar vėl susilaukė milžiniškos minios žmonių. Ši kartą ši milžiniška 5,000 žmonių minia susirinko paminėti dešimties metų sukaktuves nuo mirties gal žymiausio Amerikos lietuvių rašytojo, Juozo Adomaičio-Šerno, kuris mirė rugsėjo 5 d., 1922 m. ir yra palaidotas Tautinėse kapinėse.

Šias liudnas sukaktuves paminėti kapinėse, prie Šerno kapo, įvyko ir tai dienai pritaikytas ispudingas programos, kurį vedė S. Grišius, Šerno paminklo komiteto pirmininkas. Programos prasidėjo apie 2:45 val. po pietų ir tęsėsi apie dvi valandas. Susidėjo jis iš prakalbų, dainų ir gedulingos muzikos.

Kalbėjo senas velionio Šerno draugas Dr. A. L. Gražunas. Taip pat kalbėjo S. A. Izdininas adv. K. P. Gugis, artimai velionį pažinęs ir šelpęs jį iki

pat jo mirties. Svarbiausią ir ilgiausią prakalbą pasakė „Naujienu“ Redaktorius P. Grigaitis, plačiai apibūdindamas Šerno reikšmę lietuvių visuomenei, kaip švietėjo ir mokslo popularizatoriaus. Trumpą prakalbą pasakė K. Semaška nuo Šerno paminklo statymo komiteto.

Dainavo gi S. Rimkus, pritariant J. Grušo orkestrui. Jis padainavo specialę giesmę, kurią šiai iškilmei parašė kompoz. P. Sarpalius.

Taipgi dainavo Chicago's Lietuvių Choras „Pirmyn“, vedamas K. Steponavičiaus.

Visas šis programos—ir kalbos, ir dainos, ir muzika, padarė skaitlingą minią gražaus išpuošio.

Po apvaikšiojimo gi mergaitės rinko aukas pabaigti mokėti skolą už paminklą, kuris visuomenės aukomis buvo pastatytas prieš kelis metus ant Šerno kapo.

Hooveris reikalauja
sumažinti biudžetą

Nori, kad valdžios išlaidos būtų sumažintos puse biliono dolerių

Washington, rugs. 11.—Prezidentas Hooveris išsiuntinėjo laiškus visiems valdžios departamentų viršininkams, kuriame pareiškia, kad pagreitinimui šalies ekonominio atsigavimo yra būtina reikalinga sumažinti federalius taksus ir kad to del federalės valdžios išlaidos ateinančioms fiskaliniams metams turi būti sumažintos mažiausia puse biliono dolerių. Savo laiške Hooveris nemini kokio departamentai ir kaip jie turi sumažinti savo išlaidas.

Dabar metinis valdžios biudžetas siekia arti \$6,000,000,000. Iš tų pinigų tik apie \$1,000,000,000 eina tiesioginėms valdžios išlaidoms. Visi kiti pinigai eina armijos ir laivyno užlaikymui, karo veteranų pensijoms ir praėjusio karo skolų mokėjimui.

Nukrito nuo kopečių

Chicago.—Šv. Kryžiaus ligoninė pasimirė lietuvis Kazimieras Puscius, 44 m. amžiaus, 4518 S. Mozart St. Jis rugsėjo 5 d., bemalėvodamas savo namą nukrito nuo kopečių ir sulaužė nugarą.

Chicago.—Ir apšilinko federalis oro šifras šiai dienai pranašauja: Šiandien galbūt giedra; nedidelė permaina temperaturoje, lengvas pietryčių vėjas.

Amerikos susikirtimas su Japonija

Incidentas kilo dėl Japonijos industrijų fotografijų

Washington, rugs. 11.—Ambasadorius Joseph C. Grew praneša valstybės departamentui, kad dėl japonų laikraščių vedamos smarkios agitacijos prieš amerikiečius, amerikiečių gyvybei ir turtui Japonijoje grėsia didelis pavojus. Ta agitacija prasidėjo Osaka skyriui National City Bank of New York nufotografavus nekurias Japonijos triobas ir industrijas ir tas fotografijas pasiuntė vyriausiajam banko raštinei New Yorke apgarsinimui tikslams. Japonai gi išaiškino, kad tos fotografijos—tapusios perduotos kariuomenei ir esančios vertingos aeroplanams bombardavimo tikslams.

Amerikos ambasadorius Grew pareikalavo, kad Japonijos valdžia pilnai tą agitaciją išstirtų ir oficialiai išteisinę banką nuo visokios kaltės, tuo sustabdydama laikraščių agitaciją prieš tą banką. Užsienio reikalų ministerija prižadėjo tą dalyką išstirti.

Jaunas lietuvis užmuštas susiduręs su automobiliu

Chicago.—Little Company of Mary ligoninė nuo žaizdų pasimirė jaunas lietuvis Kazimieras Katutis, 18 d., gyvenęs 7258 Harvard Ave. Jis perėjęs ketvirtadienį liko mirtinai sužeistas kai jo motorciklas, kuriuo jis važiojo, prie 95 ir Kean ave. gatvių, susidūrė su automobiliu.

Vokietijos klerikalai ir fašistai siulsia politines paliaubas

Remsią Hindenburgą paskirtą kabinetą per 4 metus, bet reikalauja pašalinti premierą von Papeną

Berlynas, rugs. 11.—Adolf Hitlerio fašistai, katalikų centro partija ir Bavarijos Liaudies partija rengiasi pasiūlyti keturių metų „politines paliaubas“, kad tik nepriešai reikštų paleidimo ir įvedimo absoliutės von Papeno diktatoros. Pasak jų, tas duosias Vokietijai pastovią aldžią.

Tų partijų, kurios susivienijusios sudarytų reichstage didžiumą, vadai rengiasi busiančios jų konferencijos su Vokietijos prezidentu von Hindenburgu šį trečiadienį pasiūlyti remti von Hindenburgą paskirtą kabinetą per ateinančius keturius metus. Jie dągi pasižadėsią pasitenkinti ir tuo, kad reichstago posėdžiai būtų laikomi tik du sykį į metus, taipgi pagelbėsią vykinti dabartinio kabineto \$5,000,000,000 ekonominę programą.

Tik vieno dalyko bus reikalaujama—pašalinti dabartinį premjerą von Papen ir pasta tyti premieru tokį žmogų, kurį pats von Hindenburg paskirs. Fašistai ir klerikalai tvirtina, kad dėl von Papeno pašalinimo iš Washingtono karo laiku ir dėl jo nepopuliarumo jie negalį jo remti. Jie betgi sutinka remti kitus junkerių kabineto narius. Premieru jie atvirai siūlo gen. Kurt von Schleicher, dabartinį apsaugos ministrą.

Trečiadienį svarstys von Papeno valdžios likimą

Berlynas, rugs. 11.—Nežiurint griežto prez. Hindenburg pareiškimo, kad jis neleis von Papeno valdžiai atsistatyti dinti, opozicijos partijos vis tiek rengiasi išnešti nepasitikėjimą von Papeno kabinetui. Jei tai įvyktų, tai reichstago veikiausia bus paleistas ir bus paskelbti nauji rinkimai, kurie būtų atidėti kiek galima ilgiausiam laikui.

Partijų vadai pareiškę prezidentui, kad jie gali sudaryti parlamentarinę valdžią, bet Hindenburg atsakė, kad jis patenkintas dabartiniu kabinetu ir yra pasiryžęs laikytis su juo. Jis tečiau sutiko dar sykį antardien ar trečiadienį pasitarti su fašistais, centristais ir bavariečiais, taip kad reichstago galės svarstyti kabineto klausimą trečiadienį.

Bomba suardė namus Roselande

Chicago.—Šeštadienio naktį stipri dinamito bomba suardė trijų aukštų namą, 635 E. 111 St., Roselande. Namai priklausė Rinold Rosi, 60 m. Kiti namo gyventojai irgi yra italai, kurie dabar liko be pastogės. Apardytas ir gretimas namas. Priešasties padėjimo bombos policijai patirti nepasisekė. Nuostoliai siekia kelis tūkstančius dol.

[Acme-P. & A. Photo]

Joseph V. McKee, kuris po Walkerio rezignavimo laikinai eina New Yorko majoro pareigas

Indiana angliakasiai Amerikos generolas
priėmė algų nukapojimą

Pasirašė sutartį, kuri nustatė \$4.57 1/2 pagrindine dienos alga

Terre Haute, Ind., rugs. 11. Algų konvencija 11-to distrikto United Mine Workers nutarė užbaigti užsitęsusių ginčus su kasyklų operatoriais dėl algų primant sumažinimą Indianos angliakasių algų 25 nuoš. Konvencijai priėmus tą nutarimą tuoj tapo pasirašyta su kasyklų savininkais sutartis, kuri nustato naują pagrindinę angliakasių algą, būtent \$4.57 1/2 į dieną, vietos senosios \$6.10 į dieną algos.

Priėmus sutartį, nekurios kasyklos rengiasi pradėti dirbti šį pirmadienį.

Geležinkeliniai priešiasi algų kapojimui

Chicago.—Geležinkelių operatorių konferencijai pasakius, kad ji nutarė rekomenduoti visiems geležinkeliams pradedant nuo vasario 1 d., 1933, nukirsti geležinkelių darbininkų pagrindines algas 20 nuoš., geležinkelių darbininkų unijų viršininkai tuojau paskelbė, kad unijos tokiame algų kapojimui griežtai pasipriešins. Unijos jau sykį yra priėmusios algų nukapojimą 10 nuoš. visiems metams ir daugiau nukapojimų nebeprims. Tą klausimą gal teks spręsti valdžios arbitracijai, nes unijos vargiai sutiks dągi tartis su geležinkeliais.

St John, N. F., rugs. 11.

Sešios žvejų valtyys paskendo Pouch prielaukoj laike smarkios audros. Prie Cape Percy, N. S., toj pačioj audroj ant uolų užvažlavo Anglijos anglių laivas Waterford ir paskendo. Ant jo žuvo du žmonės.

Amerikos generolas gavo Lenkijos medalių

Varšuva, rugs. 11.—Po Lenkijos armijos manevrų, gen. Douglas MacArthur, Amerikos armijos štabo viršininkas, tapo priimtas maršalo Pilsudskio ir prezidento Ignac Moscicki. Vėliau Lenkijos armijos štabo viršininkas gen. Gionsiorowski apdovanojo gen. MacArthur augštu Lenkijos kariniu medaliu—Polonia Restituta kaspinu.

Bando sutaikinti skilimus abiejose partijose

Washington, rugs. 11.—Kaip republikonai, taip ir demokratų yra susiskaldę į įvairias frakcijas, kurias dabar abiejų partijų vadai bando sutaikinti. Kad visos jos vieningai stotų už savus kandidatus prezidentiniuose rinkimuose lapkričio mėn.

Demokratų kandidatui Rooseveltui yra priešinga Tammany Hall už jo pravestą tyrinėjimą New Yorko mayoro Walker darbuotės, kas privertė Walkerį rezignuoti iš mayoro vietos. Taipgi jam priešingas yra Al Smith ir katalikiškasis elementas.

Nuo Hooverio gi nori atsiimti ir kraštutiniai šlapieji ir kraštutiniai sausieji.

Graikija ieškos paskolos

Stresa, Italijoje, rugs. 11.—Padunojaus valstybių finansinė konferencijoje Graikijos atstovas pareiškė, kad Graikija turės ieškoti naujos paskolos užsieny tikslu atsteigti savo šalies vidaus kreditą ir neleisti pabėgti užsienin ir tam mažam kapitalui, kuris dar yra Graikijoje pasilikęs.

Atmeta Vokietijos reikalavimą ginklų lygybės

Francija patarsianti Vokietijai kreiptis į tautų sąjungą

Paryžius, rugs. 11.—Ministerių taryba, prezidentui Le Brun pirmininkaujant, vienbalsiai užgryrė tekstą Francijos atsakymo į Vokietijos reikalavimą ginklavimo lygybės.

Atsakymas tarp kitko nurodo, kad tokis Vokietijos reikalavimas kartu reikalauja ir Versailles sutarties pakeitimo, todėl Francija viena tokio klausimo svarstyti negali ir kad todėl tas klausimas turi būti paduotas Tautų Sąjungai.

Skaičius žuvusių ant paskendusio keltuvo didėja

Žinomų žuvusių yra 40, sužeistų 63, be to pasigendama 25 žmonių

New York, rugs. 11.—Skaičius žuvusių ant keltuvo Observation, kuris paskendo sprogdus boileriui, padidėjo iki 40, suradus dar tris lavonus. Žinomų sužeistų žmonių yra 63. Be to pasigendama dar 25 žmonių, kurie galėjo būti tame laive ir kurie veikiausia yra žuvę. Tas keltuvas vežiojo vien darbininkus iš Bronx į statomą ant vienos salos kalėjimą.

Prokuroras sulaukė keltuvo kapitoną Alex. Forsyth, 24 m. ir vieną keltuvo darbininką kaip liudytojus.

Nužudė du sunus ir patį nusižudė

Milwaukee, Wis., rugs. 11.—Mrs. Martha Jones, 41 m., iš Whitefish Bay, nušovė du savo jaunos sunus ir paskui pati nusišovė. Abu jos sunai nuo pat gimimo sirgo dusuliu ir manoma, kad ji juos nužudė pašalinimui jų kentėjimo.

Havana, Cuba, rugs. 11.—Padidininimui susitarinimo ir draugingumo, tris Kubos armijos aeroplanai išskrido į Centralinę Ameriką, Meksiką ir Jungtines Valstijas.

Kreugerio skolos siekia 179 milijonus dolerių

Nusižadęs degtųjų karalius yra nemažai pinigų davęs komunistams

Stockholm, rugs. 11.—Po ilgo vilkinimo tapo paskelbta skolos ir turtas prieš kiek laiko nusižadusio švedijos degtųjų „karaliaus“ Ivar Kreuger. Pasirodo, kad to „finansinio genijaus“ skolos siekia toli daugiau kaip 1,000,000,000 švedišų kronų (daugiau kaip 179 milijonus dolerių). Jo gi visas turtas siekia tikrai biskį virš 98,000,000 kronų (virš \$17,000,000), įskaitant piešinius, degtinę ir automobilių, taigi tikrai dešimtą dalį jo skolų. Jo turtas susideda iš paskolų įvairiems asmenims.

Tarp jo stambių skolinkų yra ir švedijos komunistų partijos vadas K. Kihlholm, kuris iš Kreugerio buvo pasiskolinęs \$8,055. Bet tai ne vienatinė komunistų skola Kreugeriui. Švedijos komunistų laikraštis irgi yra pasiskolinęs iš jo \$17,900.

Kreugeris yra skolingas daugiausia savo kompanijoms ir bankams. Jo valdomos kompanijos jau pareikalavo paskelbti jas bankrutijoms. Šešaitos tarp jo kompanijų ir įvairių tranzakcijų yra taip supainiotos, kad dar ikišiol negalima jų išlyginti.

(Kreugerio kompanijos turi degtuku monopoliją Lietuvoj).

Buves N. Y. mayoras Walker išvyko Europon

New York, rugs. 11.—Buves New Yorko mayoras James J. Walker, kuris senesni rezignavo iš savo vietos gubernatoriui pradėjus tyrinėti korupciją jo administracijoje, vakar išplaukė Europon „sveikatos reikalais“. Ketina sugrįžti už 20 dienų.

Brazilijos sukilėliai traukiasi

Rio de Janeiro, rugs. 11.—Valdžiai sakosi gavusi žinių, kad Sao Paulo provincijos sukilėliai traukiasi dviejuose frontuose—pietiniame ir šiauriniame.

Amerikos Lietuviai

SIUNČIA PER NAUJIENAS PINIGUS SAVO GIMNEMS LIETUVON TODEL, KAD SIUNČIANT JIE TURI MAŽIAUSIAI VARGO — NEI ADRESO RAŠYTI NEREIKIA, NEI APIE PINIGŲ KURSĄ TENKĀ RUPINTIS. TĄ VISKĄ ATLIEKA NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS GREITAI, SAUGIAI IR ATSAKOMINGAI —

Pinigų siuntimo blankas išsiunčiamas ant pareikalavimo

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8
ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

KORESPONDENCIJOS

So. Boston, Mass.

Saulės užtemimo dienų žuvo du jauni lietuviai, — Giedrimas ir Gabriūnas.

"Keleivis" paduoda tokią žinią apie baisią nelaimę, kuri įvyko saulės užtemimo dienų: Rugsėjo 31 d. kuomet tūkstantiniai žmonių susirinkę South Bostono pajūry žūrėjo per tamsius stiklus, kaip temsta saulė, apie 200 pėdų nuo krantė prigrėdė du jauni lietuviai, 6 metų amžiaus Fr. Gabriūnas, žinomo karpenterio Gabriūno sūnus, ir 17 metų amžiaus J. Giedrimas, vietinis mėsos parduotuvių savininkas.

Prieš saulės užtemimą abu du vaikai buvo išsiųsti laiveliu ant jurių ir iš tenai norėjo tęsyt kaip tamsūs mėnulis uždengs dangaus šviesą. Pradėjus saulei temti, vaikai laivelyje atsistojo ir, prisidėję prie kaktų tamsius stiklus, ėmė žiūrėti aukštyn. Laivelis kryptelėjo ir Gabriūnų vaikas, netekęs lygavaro, išvirto į vandenį. Jo vyresnysis draugas sušuko "Help!" ir pats šoko į jures, matyt, norėdamas gelbėti Gabriūniuką. Bet kaip šoko, taip ir nėjo dugnan. Vandens toj vietoj galėjo būti apie 15-20 pėdų gilumo.

Gyvybės sąrgų aplinkui nebuvo. Keletas vyrų iš besimaudančių leidosi plaukti į nelaimės vietą, bet pakol priplaukė, vaikų jau nesimatė. Vienas iš plaukikų buvo pasinėręs net keletą kartų, tačiau skenduočių nesurado.

Kol duota žinia policijai, kol pribuvo gyvybės sargai, išėjo daugiau kaip pusė valandos. Vaikai buvo jau prigrėję.

Pasirodo, kad miesto policijai moka tik taksas kelti ir išgauti lupti, bet apie piliečių gyvybės apsaugojimą visai nesirūpina. Vadinamąsio Carcano mokyklės, South Bostono pajūry, kur susirenka iki 15,000—20,000 žmonių mokyklės, nėra nei vieno gyvybės sargo su laiveliu. Majoras patis ima \$20,000 algos, bet nenori pasamdyt keletą gyvybės sargų, kuriems reikia mokėti po \$5 į dieną.

Nors vėliau pribuvo policija ir pajūrio sargai iš toliau, jie pasirodė nemoka skenduočių išskoti ir net tinkamų įrankių neturi. Pradėjo graibyti po vandenį geležinius kabliais, kuriais žuvį traukia. Ėmė apie 2 valandas laiko, kol užkabino Gabriūnų vaiką. Ir kai jį ištraukė, tai jo kūnas buvo visai kabliais sudraskytas, net akys išplėtos. Jeigu ir pasisektų skenduočių atgaivinti, tai kurgi jis būtų tikų šitaip sudraskytas?

Tėvai net apalpo pamatę savo vaiką šitaip sunaikintą.

Angliški laikraščiai prirašė apie šią tragediją labai daug, bet viską iškraipė, o teisybės labai mažai pasakė. Buvo, pavyzdžiui, rašyta, kad mažas vaikas, skęsdamas, apsikabino didesniam apie kaklą ir nu-traukė jį su savim. Taip juodu ir radę apsikabinusiu. Tuo tarpu gi nebuvo nieko panašaus. Giedrimukas buvo atrastas už pusvalandžio, o Gabriūnų vaiką surado 2 valandom vėliau ir už kokių 100 pėdų nuo tos vietos, kur pirmąjį rado.

Juožas Gabriūnas, nusken-dusio vaiko tėvas, buvo atėjęs "Keleivio" redakcijon ir prašė padėkoti visiems draugams, kurie šitoj skaudžioj valandoj parodė nuliudusią šeimynai užuojautos, papuošė karstą gėlėmis ir palydėjo į kapines.

Giedriminei — šita nelaimė yra da skaudesnė, nes ji našlė moteris ir tik vieną sūnų

tetūrėjo; jis buvo jau baigęs high-school ir motina tikėjosi turėti iš jo paramos. Dabar gi žiaurus likimas šitą viltį jai išplėšė.

Harvey, Ill.

25 metų žėnybinio gyvenimo paminėjimas

Rugsėjo 4 d. sukako 25 metai nuo to laiko, kai Juozas ir Ona Sanai apsidėdė. Tąja proga pasinaudodami, draugai jaunimiesiems surengė šaunų pokylį. Tai buvo jiems tikras siurprizas, kadangi jie apie tai aič-nieko nežinojo.

Prie pokylio surengimo daugiausiai pasidarbavo ponios Elena Beinorienė ir B. Ratkienė. Jos rupestingai viską pri-rėngė ir sukviėtė svečius. Apie 3 val. po pietų pradėjo rinktis svečiai. Privaziavo apie 40 žmonių. Nemažai atvyko giminių ir iš Chicagos.

Linksmi visieji besikalbant, gėspadinės priėngė status ir pakvietė svečius valgyti. Visi sveikino to pokylio kaltininkus ir linkėjo jiems išgyventi dar 25 metus, kad būtų progos apvaikščioti auksinį vėdybų jubiliejų. Jaunieji visiems nuosirdžiai dėkojo už linkėjimus ir draugiskumą. Taip smagiai besilinksminant, atėjo ir naktis, kada reikėjo skirstytis. Svečiai paaciavę gėspadinėms už pasidarbavimą, išvažiavo namo. Svečiai.

Eagle River, Wis.

Vasaros nuotykių ir turistai

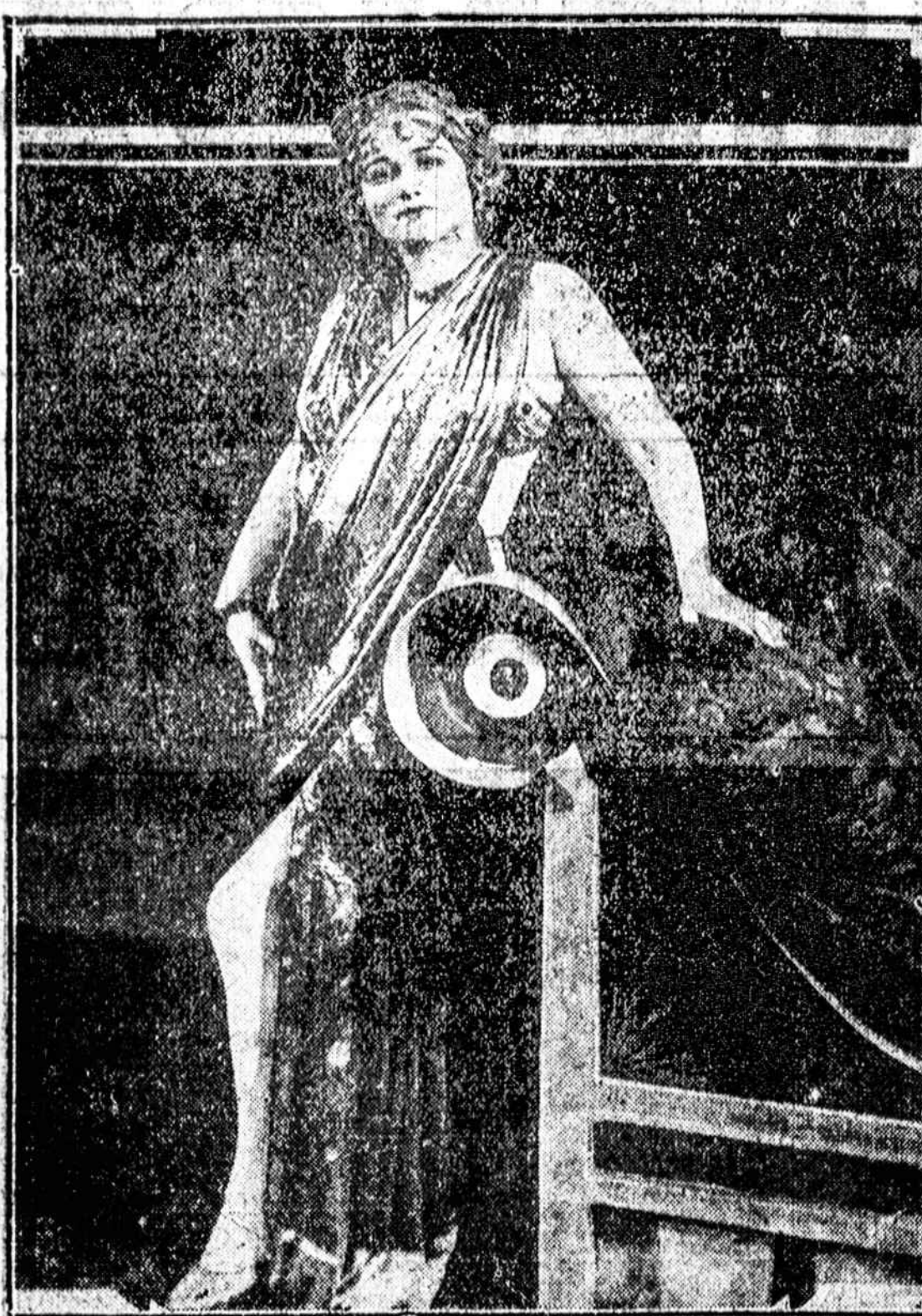
Šiaurinė Wisconsin valstijos dalis yra pasižymėjusi tuo, kad kiekvienais metais sutraukia daug turistų ir sporto mėgėjų. Čia žmonės turi progos pasilsėti ir smagiai laiką praleisti. Ypač daug pasitenkinimo turi žuvaltojai ir medžiotojai.

Bet štai vasara baigiasi, tad baigiasi ir žuvalvimas. Neužilgo prasidės medžiokimo sezonas. Nuo spalio 1 ligi 5 bus galima kurpapas šaudyti. Per visą spalio mėnesį bus galima šaudyti laukines antis ir žąsis. Medžioti nebus valia tik trečiadieniais. Mat, ir paukščių viena dieną per savaitę bus duodama ramybė. Šiais metais nuo gruodžio 1 ligi 10 galėsime ir briedžius šaudyti. Taigi bus visokios progos prisidaudyti laukinių paukščių, žuikių ir briedžių.

—o—
Šią vasarą mūsų apylinkėj lankėsi nemažai turistų. Visi jie skundėsi, kad negali ilgai atstogas leisti, kadangi pinigų nėra. Prieš keletą metų buvo galima iš turistų girdėti kitokių nusiskundimų: girdi, esame per daug užsiėmę, tad negalime kiek ilgesniai laikui ištrukti. Žodžiu, ir taip blogai į kitaip negerai.

Vietos gyventojai skundėsi, kad šią vasarą mažiau turistų į Eagle River teatsilankė. Bet man rodosi, kad šį apylinkėj tapo labiau išgarsinta ir su ja turistai yra labiau susipažinę. Blogais laikais jie mažiau besaiso vasarnamių, bet užtai išsisklaido po miškus ir ten "kempina".

Rugsėjo 6 d. aš užsukau pas savo kaimyną. Radau jį labai nusiminusį. Šis pradėjo skystis: esą, tai užėjo laikas, kad fermeriams teks net į belangę eiti, jeigu jie parduos savo praduktus ne tiems bizerieriams, kuriems turi parduoti. Aš nusijaučiau ir paklausiau, kur jis apie tai girdėjo. Jis man tuoj pakijo laisną, kurį prisiuntė iš Madison agrikultūros komisinerius. Laisnė rašoma,

[Acme-P. & A. Photo]

Greta Lindgren, švedų operos dainininkė, kuriai, sakoma, Ivar Krueger, nusizūdęs "degtukų karalius", davęs \$50,000

jog kažkoks asmuo apskundęs Three Lakes pieninę už tai, kad ji supirkinėjanti pieną ir smetoną iš Eagle River apylinkėj gyvenančių fermerių ir tuo būdu gadinanti biznį vietos pieninei. Faktas yra tas, kad fermeriai parduoda savo produktus ten, kur jie gauna geresnį kainą.

Kaip ten nebutų, bet kalbamoji pieninė buvo net į teismą patraukta. Teismas įvyko Rhinelanderyj. Žinoma, nieko iš to neišėjo. Teismas skundą išmetė, nes nerado mažiausio nusikaltimo. Butų, iš tiesų, juokinga priversti fermerius pardavinėti pieną ir smetoną tokiais įstaigai, kuri mažiau temoka ir dar kartais bando juos apdumti. —John Sharka.

Westville, Ill.

Šis tas iš mūsų kolonijos

Pas mus tokie pat vargai, kaip ir visur kitur. Nedarbas vis dar nesibaigia. Viena kasykla atsidarė, bet dirbama vos dvi dienas per savaitę.

Bunsenville ir Peabody kasyklos dirba kiek geriau. Bet vos prasidėjo kasyklose judėjimas, kaip vienam tapo atimta gyvastis, o keli tapo sužaloti. Rugsėjo 30 d. užmuštas liko lietuvis Jurgis Bartasius. Tai dar visai jaunas žmogus. Pali-ko žmoną Anelę Bartasiene, vieną sūnų ir dvi dukteris.

Velionis tapo palaidotas Georgetown kapinėse. Į laido-tuves susirinko labai daug žmonių. Kadangi velionis buvo komunistų pažvalgų žmogus, tai kalbėti prie kapo buvo pakviestas "Vilnius" redaktorius. Tačiau nežinia, kodėl jis ne-atvyko. Todėl prie kapo niekas nepratarė nei vieno žodelio. Tad ir laidotuvės atrodė labai liudnos. Pas mus labai retai tepasitaiko, kad prie kapo niekas nekalbėtų.

—o—
Vasarą jau baigiasi ir prasideda žiemos sezonas. Neužilgo prasidės visokie parengimai ir vakarai. Ilga vakarais žmonės turės laiko pasiskaityti. Knygų mums netrūkės, kadangi mes turime savo knygyną. Tačiau reikia to knygyno reikalus sutvarkyti. Rugsėjo 12 d. miesto svetainėj yra šaukiamas pirmas susirinkimas knygyno reikalui. Susirinkimas prasidės 6:30 val. vakaro. Visi valdybos nariai privalo atsilankyti. Yra labai svarbių reikalų. Per vasaros tris mėnesius nieko nebuvo veikama.

Dabar tas veikimas būtinai reikiama atnaujinti. Bet štai susidarė viena kliūtis: Jurgis Miglinas uždarė savo biznį. O kadangi mūsų knygos pas jį buvo sukrautos, tai ir jos tapo uždarytos. Dabar reikia knygynui naują vietą surasti. Tad būtina susirinkime į mitingą, kad apsvarstyti tuos reikalus.

Mes turime visokio turinio knygų, — moksliškų, religinių, apysakų ir tt. Kam kokios knygos patinka, tokias ir gali skaityti. Todėl pasi-stengime sutvarkyti savo knygyno reikalus. O tai galėsime padaryti, jei skaitlingai susirinkime į rugsėjo 12 d. mitingą. —E. D.

Toronto, Ont.

Neatitinka tikrovę.

"Naujienu" No. 207 iš 1-os d. rugsėjo tilpo korespondencija iš Toronto reikale

Draugai Amerikiečiai! Skaitykite pažangiąją Rugsėjo Lietuvos žurnala

"Laisvas Žodis"

"LAISVAS ŽODIS" rašo apie darbininkų ir valstiečių kovą už šviesesnę ateitį ir jų gyvenimą. "L. ŽODIS" kovoja su visokiais tamsos apsaštalais ir kelia alkštėn klaidingų ir jėgautų juodus darbus.

"L. ŽODIS" savo turiniu labai įvairus, talpina daug paviešlų visų pasaulio gyvenimo.

"L. ŽODIS" čia kartas per mėnesį ir metams kainuoja tik 1 doleris

Dar gaunami šiu metu pirmieji numeriai. Skubėkite išsirašyti, kad nebūtų per vėlu

"Laisvo Žodžio"

adresas: Latvija, Riga. Gogola iela 7a-9

DR. B. STEVENS

MARSHALL FIELD ANNEX
24 North Wabash Ave.
Suite 1134-1136 Tel. Central 3588
Aš specializuojus sekamos ligos
BE OPERACIJOS
Hernia (Ruptura) Goutenis.
Varicose Veins Hemoroidai (Piles)
Kataraktas (Akių)
Aš vartoju naują sekmingą metodą gydymui galvos odos ir auginių plaukų.
VISOŠ kraujo ir kraujų ligos gydymas naujais sekmingais metodais.
Valandos 10-4 iki 12 d. ir 3 iki 6 v.
Nedėliomis pagal sutarimą.

MOTERYS LENGVA

Pasidaryti Pinigų
Atėikite ir išskite mums išskinti Heim Sistema Grožės Kultūros, kuri pasirodė tokia sekminga per daugelį metų. Dieninis ir vakarinis klasos. Išmokite HEIM BUDA ir išsidirbkite daug pinigų.
HEIM SCHOOL
OF BEAUTY CULTURE
1019 W. 63d St. Englewood 4634

SLA. kuopos steigimo, kurioje korespondentas pažymi, kad "Kanadoje yra net dvi SLA. kuopos: viena Winnipege, Man., kita Hamiltone, Ont. Toronte taipgi buvo kada tai susiorganizavusi SLA. kuopa, bet dėl kokių tai priežasčių mirė.

Kiek man žinoma, tai Winnipege visai SLA. kuopos nėra, o yra tik Hamilton, Ont., ir Windsor, Ont., taipgi Toronte SLA. kuopa niekuomet susiorganizavusi nebuvo, ir todėl jai ir mirti nereikėjo. Korespondentui reikėtų duoti gerokai pipirų... kam mari-na negimusias kuopas.

Kas link koresp. iškeltų minėtų dėl steigimo SLA. kuopos Toronte, aš pilniausia pritariu, ir turiu pažymėti, kad tame reikale vedu susiraišėjimą su SLA. Centru. Bet turiu pasakyti, kad Centras ne visai judrus ir prisieina gerokai palaukti, kol gauti atsakymą.

—J. Jokubynas.

! pražuves

Daugelis pirmųjų išpuzdžių dažnai esti sugadinama koki nors mažu iš pažiūros daiktu.

[TAI yra pluku įeigu gali taip padaryt, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas daiktas gali neleisti jums rėti pirmyn.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jis noris ar nenoromis turėsite ta kaip užtemta tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt teks pat užmetim yra daromas ir juma.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju būdu. Mūsų chemikalų pagaliai surado sustata kurs ištikro žveičia nebrasky-damas dantu emalės — tas sun-šus uždavinis pagaliai tapo iš-risetas.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmaceutical Co., Saint Louis, U. S. A.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

CHICAGO SCHOOL

OUTSTANDING FACULTY

LAW

(ACCREDITED)

UNIQUE Single Text System. One subject at a time—covered rapidly and thoroughly.

Convenient location. Spacious quarters. Gymnasium for students.

IN OUR NEW HOME

Visit and Investigate

14 EAST MONROE STREET

Phone State 6143

Naujas Oscar Ameringer

Buvusio ILLINOIS MINER Redaktorius, Savaitraštis

The American Guardian

Kovingas Dabartinis Organas. Gyvas, smagus skaityti, pamokantis. Prenumerata metams \$1, arba 60c užsirašant karš penkiems ar daugiau.

Pavyzdiniai numeriai mielai prisunčiami.

THE AMERICAN GUARDIAN

POST OFFICE BOX 777 OKLAHOMA CITY, OKLA.

DOUBLE ACTING
KC BAKING POWDER
Pastebėkite puikų rezultatą kaip pirmai laikot taisyti.
SAME PRICE FOR OVER 40 YEARS
25 ounces for 25¢
MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

PROBAK-
suteikia barzdaskutytoklos komfortą skutimosi namie
(PROBAK BLADE)

ALWAYS Kitchen-fresh!
KRAFT Mayonnaise
Labai švelnus... tikrai skaniausias parinktinio aliejaus, švelnaus užkuso, rikiučių kauliukų, rėjų priemonių. Sumalkytas mažomis buteli- nės dėl geriausio skonio.
Pristatomas AVIŽIAS groser- piniams kas kelios dienos. Pabandykite jį!
NOW OFFERED AT REDUCED PRICES

Amerikos Lietuviai
—išsiuntė per—
NAUJIENAS
VIRŠ
\$3,000,000.00
Ilgų metų patyrimas duoda mums galimybes pigiai ir saugiai pasiųsti jūsų pinigus paštu ir telegrama tarpininkaujant vieni saugiausių Bankų Lietuvoje.
Mes taipgi pasiūnčiame pinigus Rusijon, Vokietijon, Lenkijon, Brazilijon, Kanadon, Argentinon ir į kitus kraštus.
PINIGŲ KURSĄ IR BLANKAS IŠSIUSIME ANT PAREKALAVIMO
"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted Street
Chicago, Illinois.

KOMUNISTŲ ROJUS

Prieš pradedant noriu pasidaryti savo įspūdžius apie komunistų rojų. Ypač, kaip tas rojus atrodė 1919 m., kuomet bolševikai buvo įsiveržę į Lietuvą ir ten pradėjo šeiminkauti. Tai darau labiausiai todėl, kad Amerikos lietuviai daugumą neturi mažiausio supratimo apie tai, kaip komunistai valdo žmones.

Pirmiausiai turiu pasakyti, jog aš dar visai neseniai iš Lietuvos atkeliavau. Amerikoje tenka susitikti su daugeliu kurie su didžiausiu užsidegimu kalba apie bolševikus ir bolševikišką rojų. Skaitau taip pat laikraščius, kurie ir padangės kelia Staliną ir jo klapčiukus. Tiesiog reikia stebėtis iš tų žmonių: juo mažiau jie žino apie bolševikišką rojų, tuo labiau jie rėkia.

Kai sutinki Maskvos garbintojus, tai tuoj aišku pasidaro, jog jie niekuomet nėra bolševikiškame rojui buvę ir neturi mažiausio supratimo, kaip tame rojui žmonės gyvena. Jeigu jiems tektų tų pyragų paragauti, tai jie kratyti nuo "matuškos Rasejos", kaip velnias nuo kryžiaus. Kiek žinau, nemažas skaičius Amerikos lietuvių taip ir padarė: jie nuvažiavo dirbti "proletarijėvynei", bet kai pamatė, kas ten dedasi ir pagyveno rojų, tai tik džiaugėsi sveiki atgal sugrįžę.

Man teko to rojus paragauti, ir aš mirsiu, bet jo neužmiršiu. Tai buvo 1919 m., kai bolševikai užėmė Lietuvos rytinę dalį. Šeiminkavo jie ten per šešis mėnesius. Bet ir per tą trumpą laiką jie užsirekomendavo taip, kad net ir dabar mane nukrato šiurpas, pagalvojus apie pergyventus laikus. Tie bolševikiško rojus kūrėjai užtraukė Lietuvos žmonėms tiesiog pasibaisėtiną vargą ir skurdą. Dar ir šiandien jie su ašaromis akys prisimena tuos laikus.

Budavo važiuoja koks nuskuręs ukininkas į turgų. Štai jį kelyje pasitinka raudonarmiečiai ir be jokio ceremoniškumo krato vežimą. Atima viską, kas jiems patinka, ir paleidžia ukininką pliką, kaip tilyką. Darbininkai irgi buvo stačios vergų padėtyje, — komisarų įsakymais būvo jiems vyriausias įstatymas. Paliepę jiems ką padaryti, ir jie be jokio atsisakymo turėjo klausyti. Pasipriešinti niekas nedrįsdavo, nes tai skatėsi kontr-revoliucionieriškų darbų. Na, o su kontr-revoliucionieriais, žinoma, buvo galima elgtis, kaip tinkama. Galima buvo juos ir prie sienos pastatyti.

Į bolševikus žiurima neva kaip į darbininkų draugus ir nuskriaustųjų užtarėjus. Nieko panašaus nesimatė jų įsteigame rojuje. Jie skriaudė ne tik pasiturinčius ukininkus, bet ir suvargusius biedniokus. Budavo tokių atsitikimų, kad sutikdavo komisarai kokį biednioką kelyje ir atimdavo iš jo visą maistą, kurį jam pasisekdavo gauti pas ukininkus. Palikdavo jie biednioką tiesiog mirti badu.

Man ypač yra atmintinas atsitikimas, kurį aš pats savo akimis mačiau. Tada man net plaukai ant galvos atsistojo. Kai kuriems Amerikos lietuviams yra žinomas Kazliškio miestelis, kuris randasi Rokiškio apskrityje. Per miestelį iš Rokiškio eina didelis kelias, o kitas į Panemunėlio stotį. Na, o kur daugiau keilių randasi, ten yra ir didesnis judėjimas.

Lietuvos žmonės tais laikais atsikrausčiusius iš Rusijos bolševikus vadindavo "raudonais šunimis". Štai kartą man pasitaikė būti Kazliškio miestelyje. Kur buvęs, kur nebuvęs

[Acme-P. & A. Photo]

Chicago. — Dorothy Pollak, kuri nušovė savo vyrą. Teismas ją išteisino.

pasirodė ir "raudonas šuo." Kaip tik tuo momentu ėjo keliu suvargęs žmogelis, per pečius permetęs tarbas. Tas vargšas buvo išjęs į kainą pasirinkti maisto. Komisarai tuoj priėjo prie jo, visokiais žodžiais išbarė jį ir nuplėšė nuo pečių tarbas. Žmogelis su ašaromis akys prašė, kad sugrąžintų jam maistą. Girdi, aš neturiu jokio darbo, namie manęs laukia alkani maži vaikučiai ir žmona. Jeigu nieko jiems neparnėsiu, tai jie tiesiog turės badu mirti.

Nieko tai negelbėjo. Komisarai griežtai pareiškė, jog vaikiotis ir kalėdoti nevalia. Esą, jei neturi ko valgyti, tai eik į pavargėlių namus, bet nesimašyk po kofu. Tie žodžiai buvo tikras pasityčiojimas: liepė eiti į pavargėlių namus, kurių nebuvo! Dar bandė vargšas daugiau kalbėti, bet komisarai suriko ant jo, ir tasai be nieko nudulino į savo namus, kur jo laukė alkani vaikai ir žmona.

Galėčiau daug tokių pavyzdžių papasakoti, bet pakaks ir to. Taip šlykščiai su Lietuvos žmonėmis nesielgė net okupantai vokiečiai, kaip bolševikai. Jie spaudė tiek pasiturinčius ukininkus, tiek suvargusius darbininkus. Gyveno gerai tik vieni komisarai ir jų sėbrai.

Tie, kuriems teko tų bolševikiškų pyragų paragauti, daugiau nebežino apie "darbininkų rojų" nei girdėti. Taip yra su tais, kurie keliavo iš Lietuvos į Rusiją, taip yra ir su Amerikos lietuviams, kurie važiavo į Rusiją apsigyventi ir ten sau duoną pelnyti. Reikia Rusijoj pagyventi ir ten savo prakaitu duoną pelnyti, kad suprasti tas neįmanomas suokias sąlygas, kuriose tenka Rusijos darbininkams gyventi. Jei mūsų bolševikiškų

laikraščių komisarai kas privertę kartu su Rusijos darbininkais padirbti kokius metus fabrike, tai, esu tikras, jog jų protas prablaivėtų. Tada jie raustų iš gėdos, prisimintę tas nesąmones, kurias jie diena iš dienos skelbė per kelis metus.

—Tkraį matęs.

Tarp Chicagos Lietuvių

Velionio Dr. A. J. Karaliaus turtai

Rašo Nemunas

"Dirvos" Nr. 35, "Liaudies Tribunos" skyriuje, rašoma sekamai: "Dr. Karalius budamas Pittsburghe laike SLA. seimo, gavus chiegiečiams žinią, kad užsidarė Universal

[Acme-P. & A. Photo]

Gene Tunney (po kairei), buvusias bokso čempionas, kuris dabar išvarto politikieriu. Jis tariasi su James Farley, demokratų vajuos manadžerium, dėl vedimo agitacijos už Rooseveltą.

State Bankas, nekuriems pasakojosi, kad "gersiu iki pragėrsiu paskutinį centą" . . . dar turiu šimtą dolerių . . . tai viskas kas liko . . . Aš jaučiuos kad nusižudytį . . . parėjęs į hotelį šoksiu per langą ir po visko . . . Dingo mano tame banko \$14,000 ir likau plikas kaip stoviu". (Citavau žodį žodin — nieko nepakeitęs).

Tiesa, laike SLA. seimo, po sesijos, gavęs žinią apie banko užsidarymą, mes chiegiečiai buvome klausinėjami, kiek kurio Universal State Banko pinigų žlugo. Kiek prisimenu, Dr. Karalius juokaudamas sekamai išsireiškė: "Well, mano pinigų banko daug nežlugo, aš moku juos tinkamai investuoti. Universal State banko turėjau tik apie \$20,000 ir dar turiu kitame banko \$20,000. Tas bankas irgi neužilgo bankrutys. Saugiausi mano investimentai — tai kumelių biznis. Jeigu arkliai gerai bėgs, nepaisant, kad bankuose pinigai užsidarė, vėl busiu lietuviškas turfuolis". (Pastarasis pasakymas apie arklius buvo pašiepimas tų Chicagos lietuvių, kurie yra suinteresuoti arklių lenktinėmis, nori likti bagotais). Dr. Karalius pasakymas, kad žlugo Universal State Banko apie \$20,000 ir dar \$20,000 žlugo kitame banko, buvo pašaipa pačių įdomautojų apie mūsų turtus Chicagoje.

Dauguma tų, kurie šitą Dr. Karalius pašaipą girdėjo, suprato, kad tai niekas kitas ir nebuvo, kaip tik pašaipa. Bet, matomai, atsirado ir tokių, kurie net juoką ima už rimtą pareiškimą. Apie jokių nusižudymus čia nebuvo kalbos — tas galėjo susitverti netikslioje paties žinios rašėjo klausoje arba blogų norų diktuojamas patiekė melą už teisybę. Mirusiam norima įdėti į jo sakytus žodžius, ko jis, gyvas budamas, visai nesakė. Tas daroma tuo sumetimy, kad mirę pasakų nepasakoja, kad galima apie juos sakyti ką nori, kad jie negali atremti nei paprasčiausių prasimanyimų.

"Liaudies Tribunos" vedėjai — Simokaitis ir Semaška — velionį Karalių gana gerai pažino; žinojo, kad velionis ne-

buvo dolerių maišas, tai kam nonsensus dėti į savo "gazię"? Komunistų "Vilnis" šitą "Liaudies Tribunos" prasimanyimą kortoja kasdien. "Vilnis" redaktorius, p. Andrulis, Dr. Karalių irgi pažino — neblogiau už Simokaitį ir Semašką, bet leidžia savo vedamame laikraštyje niekus rašyti.

Kaip faktą turiu priminti štai ką: dar prieš Universal Banko užsidarymą velionio Karaliaus automobilis buvo atimtas už skolą. Važiuoti į SLA. seimą Pittsburg'ian jis irgi nebutų galėjęs, jeigu artimi jo draugai nebutų biskį pafinansavę. Tokie buvo Dr. Karaliaus turtai dar prieš bankui užsidarant. Na, o kada velionis mirė, tai pas jį pinigų rasta nė daugiau, nė mažiau — 60 centų.

Koks yra tikslas leidžiamų paskalų apie velionio Dr. Karaliaus turtus? Tikslas tas, kad klaidingai įrodyti lietuvių visuomenę, jog velionis Dr. Karalius statė dolerį aukščiau visų kitų idealų ir nusižudė todėl, kad jo turtas žlugo Universal State banko. Geriau pasakius, norima įtikinti lietuvių visuomenę, kad Dr. Karalius visą savo amželių rūpinosi vien doleriais.

Čia gludi šlykštus velionio vardo derginimas — tik besarmėčiai turi drąsos šitaip elgtis. Vyručiai, jus savo "kultūrą" spjaudote ant velionio Karaliaus kapo, ant jo sukurtų darbų jam gyvam esant. Bet tai darydami jus nedarote garbės nei sau, kaip žmonėms, nei tai partijai, kurios atstovais save pasivadinate.

Tiesa, Dr. Karalius mirdamas paliko turtus, bet tie jo turtai, tai jo parašytos knygos, parašyti straipsniai laikraščiuose. Šitų jo turtų negalėjo uždaryti nei vienas bankas. Jo turtai išsiskleidę po visą plačią Ameriką, kur tikėtai lietuvių gyvena — visi jo sutvertais turtais naudojasi. Neapsiriksiu pasakęs, kad ir tų laikraščių redaktoriai, kurie leidžia purvus savo laikraščio špaltose, Karaliaus švietimo turtais yra nemažai pasinaudoję.

Tai tiek apie velionio Dr. Karaliaus turtus.

P-nas J. Stungis dirba Drovers banke

Kai kurie manęs klausinėja, Universal State bankui užsidarius, kur dingo p. Stungis. Tiesa, nors kartą man teko "Naujiene" pastebėti, kad p. Stungis yra gavęs darbą viename gana stambiame banke — "Drovers" Bank, prie Halsted ir 43-čios gatvės, bet, matomai, ne visi tą žinią pastebėjo.

Įdomiausių žinių čia pakartojau, kad p. Stungis tikrai čia darbuojasi ir savo darbą jaučiasi patenkintas, nes bankas, kuriame jis dabar dirba, pasak jo, turės daug ilgesni amžių, negu jis pats.

P-as Stungis ilgą laiką dirbamas Universal State banko, įsigijo skaitlingą burį draugų — jo patarnavimas kostumeriams visuomet buvo malonus.

Jo seni draugai bei pažįstami, kurie norėtų jį matyti bei su juo pasitarti vienais bei kitais reikalais, gali jį rasti Drovers banke, prie Halsted ir 43 gatvės.—N-nas.

P-ia Bartush laimėjo stipendiją

Prieš kiek laiko buvo paskelbtas žinomo dainavimo mokytojo Eduard Seecerdate "Melba Scholarship" kontestas. Dalyvavo nemažas skaičius dainininkų. Konteste geriausiai

pasizymėjo p-nia Elena Bartush, kuriai tas "scholarship" ir teko. P-ia Bartush kas antrą antradienį dainuoja iš WGES. stoties, Peoples Furniture duoda muose programuose. Ji turi gražų ir lankstų balsą. Nieko tad stebėtino, kad ji laimėjo ir kontestą. Malonu, kad lietuviai pasižymi.—Girdėjęs.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Jubilejinis Išpardavimas

Jau sukako 3 metai, kaip pradėjome leisti pirmus Lietuvių Radio Programus.

BUDRIKO KRAUTUVEJE EINA MILŽINIŠKAS IŠPARDAVIMAS RADIO IR RAKANDŲ

5 tubų Philco Radio po	\$19.50
10 tubų Stewart Warner	\$29.50
10 tubų Silver Marshall	\$29.50
Radio ir Viktrola kruvoje	\$39.50
3 šmotų Bed Room Setas	\$49.50
Vatiniai matracai, vertės \$10.00, po	\$4.50
Lovoms springsai po	\$3.75
Elektrikinės Ledaunės, vertės \$125, po	\$69.00
Royal Rašomos Mašinėlės po	\$29.50

Ant Lengvų Išmokėjimų.

Jos.F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street

Tel. BOULEVARD 8167-4705

Radio programai 2 sykiu savaitėje: WCFL Nedėliomis nuo 1 iki 2 val. popietį ir WHFC Ketvergais nuo 7:30 iki 8 val. vakare.

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS
3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902
Vanos, lietaus ir druskos vanos, swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis moterims sėdėdomis iki 7 v. v.

Daktaras

Kapitonas
Pasauliniame kare

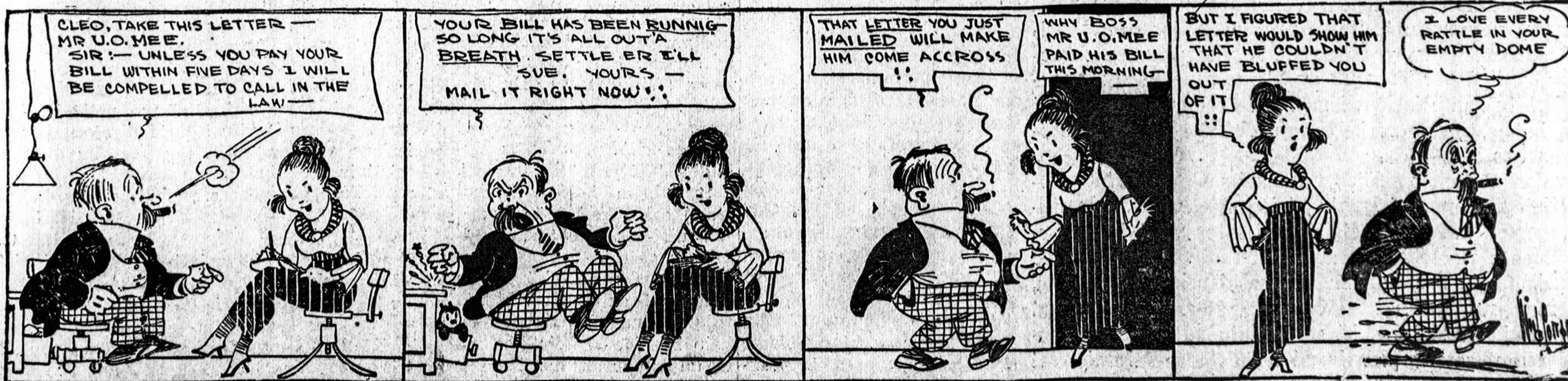

WISSIG,

Specialistas iš
Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 27 METUS NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Specialistai gydo ligas plaučių, inkstų ir pusės, užuodijimą kraujui, odos ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir galalpinigas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atleikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tokiuosius ligonius. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandai ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampaas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

IN OUR OFFICE

NAUJENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8600
Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$5.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8600.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštui	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Vienam mėnesiui	8c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje, paštui:	
Metams	\$7.00
Pusmetui	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atplėtiniai)	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais pinigais užsieniuose	
Orderiu kartu su užsakymu	

GELEŽINKELIAI IR DARBININKAI

Geležinkelių kompanijų viršininkų konferencija nutarė dar daugiau nukirsti savo darbininkų algas.

Pereitą žiemą kompanijos pasiūlė geležinkelių tarnautojų brolijoms ir darbininkų unijoms priimti 10% pigesnes algas. Kadangi apie 800,000 geležinkeliečių jau tuomet buvo be darbo, tai dirbantieji pabijojo priešintis, ir kompanijų pasiūlymas buvo priimtas taja sąlyga, kad sutauptumas, kurį kompanijos turės, nuklodamos algas, bus suvartotas ne dividendams, bet geležinkelių taisyms. Ši sutartis buvo laikina ir turėjo pasibaigti per metus laiko.

Bet ji dar nepasibaigė, o geležinkeliai jau reikalauja, kad darbininkų algos būtų nukirstos dar dešimčia nuosimčių, ir šis algų nukapojimas jau busias ne laikinas, bet pastovus.

Ką dabar darys darbininkai? Gal but, kad jie nutars, jogei nėra išmintinga eiti į streiką, kuomet geležinkeliai yra beveik subankrotavę, ir bandys nors kokius penkis nuosimčius nuo siulomo algų kirtimo išgelbėti derybomis. Tačiau jau padėtis yra keblė ir nežada pasitaisyti ateityje, kol geležinkeliai bus privatių kompanijų rankose ir vedami taip, kaip iki šiol. Visas transporto dalykas turėtų būti nuodugnai perorganizuotas. Bet tai vargiai gali atlikti kompanijos, kurioms niekas daugiau nerupi, kaip tik pelnas.

GINKLAVIMOSI LYGYBĖ

Vokietija pastatė griežtą reikalavimą francuzams, kad jai būtų pripažinta "lygybės teisė" ginklavimosi reikale, t. y. kad būtų panaikinti tie ginklavimosi apribojimai, kuriuos Vokietijai uždėjo Versalės sutartis.

Šito reikalavimo Vokietija nekėlė oficialiai, kol jos valdžia nepateko į militaristų ir junkerių rankas. Kad Vokietija turėtų didelę armiją ir stiprų karo laivyną, nori jos generolai, monarchistai ir nacionalistai, kurių vieni yra tiesioginiai suinteresuoti, kaip karo profesijos atstovai, kiti įsivaizduoja, kad ginklais bus galima grąžinti "tėvynei" tą lygybę ir gerovę, kurią ji turėjo kaizerio laikais.

Tas Von Papeno valdžios ultimatus pastatė į keblią padėtį Francijai, Anglijai ir kitas valstybes. Vokiečiai grasina pasitraukti iš nusiginklavimo konferencijos, jeigu jų reikalavimas nebus patenkintas, ir su jais, veikiausiai, iš konferencijos išeitų taip pat Austrija, Italija, Turkija ir Bulgarija, o gal ir Rusija. Nusiginklavimo konferencijai suirus, prasidėtų pasaulyje pašėlusios ginklavimosi lenktynės, kurios ne tik sutrukdytų visas pastangas išbristi iš ekonominio krizio, bet ir atvestų pasaulį, anksčiau ar vėliau, į naują karą.

Tuo gi tarpu negalima nepripažinti, kad vokiečių valdžios ultimatus turi pagrindo. Iš tiesų, taikos sutartis Versalėje nuginklavo Vokietiją taja sąlyga, kad paskui nusiginkluoti ir karą laimėjusios valstybės. Bet Santarvės valstybės nemažina savo ginkluotės. Francija laiko galingą armiją, stato naujas tvirtoves ir skolina pinigų Lenkijai, Rumanijai ir Jugoslavijai, kad ir jos kuostipriaušiai apsiginkluotų. Kitos šalys stengiasi nuo francūzų neatsilikti. Aišku, kad Vokietija jaučiasi turinti teisę nepildyti Versalės sutarties nusiginklavimo klausimu, kuomet jos nepildo kiti, kurie tą sutartį dagi jai padiktavo.

Teisiškai ir morališkai Vokietijos militaristų pozicija yra nesumušama. Tame yra Vokietijos demokratijos nelaimė. Tame yra nelaimė ir viso pasaulio demokratijos, kad per šiuos 13 ar 14 metų po karo francūzų ir kitų šalių nacionalizmas vedė tokią politiką, kuri visą laiką stiprino reakciją toje didelėje tautoje Europos centre.

Von Papeno valdžios reikalavimas pripažinti Vokietijai ginklavimosi lygybės teisę neteks pagrindo tik tai tuomet, kai ims nusiginkluoti kitos valstybės. Darbo žmonės visose šalyse stoja už tautų lygybę šiame klausime taip pat, kaip ir kituose klausimuose, bet jie, žinoma, yra priešingi militarizmui. Jie reikalauja, kad francūzai, angliai ir kiti susilygintų su Vokietija, su mažindami savo ginklavimą bent iki to laipsnio, iki kurio Versalės sutartis nuginklavo Vokietiją.

Apžvalga

SNEKA APIE "KULTURĄ"

Clevelando savitrašis bando tokius pat nemokas, kaip jo "redaktorius", įtikinti, kad "socialistai niekuo neprisiidėjo prie amerikiečių lietuvių kultūrinimo", kad jie tik "grįvo" tą, ką statė kiti, "kurie socializmo dar nepažinojo, o matė, kad kitos tautos turi tai (draugijas, chorų ir t. t.) ir supratė to naudą." Tai buvo prieš 30 ar 25 metus.

Is šitos paikos pasakos išelina, kad, kaip tik lietuviams žmė pažinti socializmą, tai pasidare priešingi kultūros darbai. Ar ne žioplumas taip snekėti? Visi žino, kad nuo 1905 metų prasidėjo smarkiausias lietuvių draugijų organizavimas ir veikimas; prasidėjo prakalbų rengimas, lavinimosi ratelių ir knygynėlių steigimas; prasidėjo uolus laikraščių ir knygų platinimas visose kolonijose. Kuri srovė daugiausia šituo darbu užsiimdavo, jeigu ne socialistai?

Iki Penktų metų veiklesnė grupė žmonių tarpe Amerikos lietuvių buvo laisvamaniai, vadovaujami Dr. Šliupos. Bet ir jie pamatė, kad vien tik ginčais apie religiją ir bažnyčią negalima patenkinti žmones. Šale gamtos mokslų, kurių populiariau užsiimdavo ypač šernas-Adomaitis, pradėta mases teikti žinių apie visuomenės mokslus. To pasėkoje, patys veiklesnieji laisvamaniai emė kryptį prie socializmo, nes socializmas jų niekas kita ir nėra, kaip teorija, paremta visuomenės gyvenimo tyrinėjimu. Laisvamanybės apaštalas Šliupas pavirto socializmo agitatoriumi, ir jo pasekėjai (tarp jų širvydas ir k.) įsteigė socialistų organizaciją ir pirmą organizuotų socialistų laikraštį "Kovą".

Atvykus iš Europos, pirmos rusų revoliucijos metų ir vėliau, keletui inteligentų ir šimtam prasilavinusių darbininkų, šis judėjimas per keletą metų taip išaugo, kaip nė vienas kitas prieš tai arba po to. Socialistai, žinoma, negriovė nieko, kas buvo gera išvesta jų pirmtakų, bet vystė toliau, ir jie buvo nepalyginamai sėkmingesni, negu laisvamaniai arba šiaip "tautiečiai", kurie matė, ką "kitos tautos daro". Socialistai įsteigė daug daugiau organizacijų ir laikraščių ir pasiekė savo prakalbomis bei paskaitomis tokias mases žmonių, kokių pirmiausia niekas nepasiekdavo, negut bažnyčia.

Paikas Clevelando laikraščio plepalas apie socialistus tai — vaisius pavydo jų galvų, kurie irgi norėtų "svietą mokinti" (patys nieko nemokėdami), bet kurių niekas neklausė. Netekus Dr. Karaliaus, lietuvių visuomenė neteko vieno to, kuris buvo nepavydus ir dalinosi su ja tuo, ką jis turėjo... Tik labai gaila, kad jis atsiskyrė nuo jos, nesulaukęs kada ji jam atsilygins už jo nuopelnus. Tikrai, kad rasie skirtingų nuomonių dėl jo netikėtos mirties. Bet kokios jos nebūtų, jos išdildys jo pėdsakų iš Amerikos lietuvių istorijos. Vien tik su nuosimniu turime prisipažinti, kad vargiai rasis kas užpildys tą spragą, kurią paliko nuo mūsų atsiskirdamas Dr. Karalius.

BOLŠEVIKŲ "PIATILIEKOS" NEPASISEKIMAI

Is visko matyt, kad Stalino fantastiškas penkerių metų industrializacijos planui lemta pasibaigti milžinišku fiasco. Bedėdami visas krašto sutauptas ir pramonės statybą, bolševikai be galo padidino darbininkų ir valstiečių skurdą. Šiandien Rusijoje darbininkų padėtis yra daug blogesnė materialiu atžvilgiu, negu kad buvo prieš pradėdant "piatilięką", 1928 metais, o sodžiūje prasidėdą tiesiog badas. Sovietų finansai yra suirę; rublis šiandien nebeturi nė dešimtos dalies savo auksinės vertės. Tačiau šlubuoja ir pramonė, kurios išauginimui buvo viskas paaukota. Jau minėtas šioje vietoje Chicago "Daily News" korespondentas, William H. Stoneman, praneša iš Maskvos keletą įdomių skaitinių.

P-nas SLA. prezidentas, "sušildė" "Tėvynei" straipsnį, kaip Babelio bokštą. Vienoj vietoj sako, kad 14-ta kuopa yra užsinokėjusi Susivienijimui, o antroji — kad buvęs sekretorius neatsiteisė nė su kuopa, nė su centru... Is tikrųjų ta mūsų konstitucija tai kaip bibliją, — kaip kas nori, taip ją ir aiškina. Ne vienam is mūsų nėra uždrausta

apie gamybos eigą įvairiose sovietų pramonės šakose. Štai, plieno industrijoje bolševikų planas numatė šiemet 9,500,000 tonų gamybą; o tuo tarpu dabar yra pagaminama kasdien tik 14,000 tonų, kas sudarys 5,100,000 tonų per metus. Geležies buvo numatyta šiemet pagaminti 9,000,000 tonų, o sprendžiant pagal tą, kaip gamyba eina dabar, bus pagaminama tik 5,800,000. Anglių, vietojie numatyti plane 90,000,000 tonų, bus pagaminama, turbut, tik 55,000,000 tonai. Toliaus, geležinkeliai. Korespondentas praneša, kad sovietų dirbtuvės yra taip atsilikusios lokomotyvų, vagonų ir kitų dalykų taisyme, jogei 4,000 lokomotyvų (inžinų) ir 30,000 vagonų yra išimti is vartojimo.

Apie naujas milžiniškas automobilių ir traktorių dirbtuves, is kurių bolševikai tikėjosi tiek daug naudos, korespondentas praneša, kad jos padaro labai mažai. Nižniam Novgorode pastatyta automobilių dirbtuvė turėjo šiemet išleisti 30,000 masinų, o iki rugsėjo 1 d. ji išleido tik 2,400. Daugelis, kuone didesnė pusė, padaromų toje dirbtuvėje motorų, būna netikę. Čarkove buvo pastatyta už \$44,000,000 traktorių dirbtuvė. Pereitą savaitę ji padarė tik 111 traktorių. Ir korespondentas sako, kad panašius rezultatus duoda ir kiti sovietų neseniai pastatyti naujuteliai pramonės "milžiniai". I juos sukišta šimtai milijonų dolerių, o naudos is jų nedaug. Taigi jie reiškia kraštui ne pagerinimą, bet apsunkinimą.

Tai buvo galima numatyti. Rusai nėra išsilavinę didėles pramonės imones vesti. Kas is jų milžiniškų dirbtuvių, jeigu jos nesuvaržytos kaip reikiant?

PAŠINAS

Šiandien visi pradeda bruzdėti: anglekasy, ex-kareivis, ukininkas, miestietis-bedarbis. Ljudna, bet sena pasakėčia apie lydeką, gulbę ir vėžį, kol kas nenustoja savo vertės. Ar šitie visi kovotojai atsikrapštytys akis ir pamatys nudėvėtus politikėjus, — tai greita ateitis parodys.

Amerikos publika, kaip tas žydas, kuris tvirtina, kad kalendorius jam nereikalingas, nes jis turis du vaikus, kurie rytojais ora atspėja. Vienas sako, kad lys, o antras, kad bus giedra, — ir visuomet vienas iš atspėja. Taip pat yra ir su amerikoniais. Jie tur dvi partijas — republikonų ir demokratų. — Kamais kaip tie žydo vaikai spėja rytojais orą? Bet ir pats tėvas — publika ne nė biskutų nėra kyresnis už savo vaikus...

Netekus Dr. Karaliaus, lietuvių visuomenė neteko vieno to, kuris buvo nepavydus ir dalinosi su ja tuo, ką jis turėjo... Tik labai gaila, kad jis atsiskyrė nuo jos, nesulaukęs kada ji jam atsilygins už jo nuopelnus. Tikrai, kad rasie skirtingų nuomonių dėl jo netikėtos mirties. Bet kokios jos nebūtų, jos išdildys jo pėdsakų iš Amerikos lietuvių istorijos. Vien tik su nuosimniu turime prisipažinti, kad vargiai rasis kas užpildys tą spragą, kurią paliko nuo mūsų atsiskirdamas Dr. Karalius.

P-nas SLA. prezidentas, "sušildė" "Tėvynei" straipsnį, kaip Babelio bokštą. Vienoj vietoj sako, kad 14-ta kuopa yra užsinokėjusi Susivienijimui, o antroji — kad buvęs sekretorius neatsiteisė nė su kuopa, nė su centru... Is tikrųjų ta mūsų konstitucija tai kaip bibliją, — kaip kas nori, taip ją ir aiškina. Ne vienam is mūsų nėra uždrausta

Jules Claraz savo knygoj visų pirma pabrėžia, jog nuomone, didelė klaida, kurią daro net mokyti specialistai — kad inteligentiškas kunigas negalys nuosirdus buti. Sak. L. Pierre savo veikalė "Katali-

ieškoti lengvatikių, bet ne visiemis sąžinė leidžia tai daryti.

Daugelis, rašydami apie praėjusio SLA. seimo P. T. rinkimą, pažymi, kad ir adv. Bagočius pasakęs, jog rinkimai buvo "square and fair". Bet ka gi jis galėjo daugiau sakyti, — ar reikalaui, kad jo šalininkai sustojt baubtu, kaip Chicagoje Andriulo genė kad darė? Mes sutinkame, kad jis taip sakė, bet daugelis mūsų girdėjo adv. Bagočių ir taip išsireiškiant: jel-

Buvęs Kunigas apie Kunigų Psichologiją

I.
Jules Claraz, Saint-Germain l'Auxerrois bažnyčios Paryžiaus vikaras, nustojes katalikiško (ir, bendrai, religiško) tikėjimo, pasitraukė is bažnyčios, atsakydamas nuo gražios karjeros, nuo materialinės gerovės, užtikrintos iki gyvos galvos. Tasai buvęs kunigas, doras ir nuosirdus žmogus budamas, aistringai ieškodamas tiesos, nebegalėjo likti bažnyčios prieglobstyje, kaip kad lieka joje, dėl visokių sumetimų, turbut, ne vienas aukštesnės inteligencijos ir erudicijos kunigas (ne tik francūzų).

Jules Claraz išleido neseniai labai įdomią, labai pamokančią knygą, paremtą jo paties stebėjimais kunigų, kunigiško gyvenimo (prancūzų), jo seminarijos auklėtinio ir kunigo praktika, tokia reikšminga antrašė: Ar kunigas gali buti nuosirdus? (La Etre peut-elle être sincère? Etude sur la crédulité religieuse, 1930). Claraz'o studija laimingai skiriasi nuo kitų buvusių dvasininkų veikalių tiek savo rimtu tonu (ne pamfletiniu!), tiek argumentacijos tikslumu ir gausumu, tiek ypatingu autoritarius nuosirdumu ir inteligentiškumu. Autorius nepuola kunigų, jisai visai nesisistengia is anksto apjuodinti, bet parodo tikrai šine ira et studio kunigų psichologiją, jų galvojimą (ar tiksliau: negalvojimą), jų dvasinį sustingimą, kurs sekmingai paruošiamas dvasinėj seminarijoj, tame proto apatiškos ir atbulinio fabrike, toj aklo dogmatizmo, paklusnumo autoritetams dirbtuvė.

Be abejo, yra tam tikrų skirtingų tarp francūzų psichologijos ir lietuvių — tautinis ir socialinis momentai čia turi nemažos įtakos. Beveik visi lietuviški kunigai yra tie, is valstiečių. Gera pusė jų (jei ne dauguma) stoja į dvasinę seminariją tėvų giminių vardu, pelningo amato profesijos sumetimais. Lietuviški kunigai, atsiradus nepriklausomai Lietuvai, parodo daug (net per daug) veiklumo, energijos visuomeniniam gyvenimui, ypač švietimo srityje, pagrobdami is savo rankas beveik visą mokyklą. Neatsisako jie ir nuo visokių nežinio ir kitų pasaulietiškų dalykų (ju tarpe nuo kelnų). Be abejo, jie daugiau dirba, mažiau tinginau, kaip už francūzų "grynos markės" kunigus (o kad ir musų kunigai greičiau taptų tinginiais). Lietuviški kunigai, rodos, daugiau skaito pasaulietiškos literatūros, negu jų užsienio konfrerai. Bet seminarijos mokslo, kunigavimas, vienas aukščiausias vadas — Romos pontifikas — bažnytinė drausmė — daro is visų šalių popiežiaus armijos karių labai giminingus, labai artimus savo psichologijai žmones.

II.
Jules Claraz savo knygoj visų pirma pabrėžia, jog nuomone, didelė klaida, kurią daro net mokyti specialistai — kad inteligentiškas kunigas negalys nuosirdus buti. Sak. L. Pierre savo veikalė "Katali-

gu, sako, kiti yra klaušės, tai šis nerciskia, kad ir mes jomis turime buti."

Jeigu vaikas žaizdamas pradeda savo žaislus daužyti, tai mes paprastai laikomės tos nuomonės, kad jis yra nesubrendęs protiška. Bet kada suaugę žmonės, politiškų organizacijų vadai-veikėjai, po kelių apsiavilimų tai daro, tuomet kitokios nuomonės negali buti, kaip tik ta, jog jie nėra užtektinai gavę to informacijų, su kuriomis apsiginklavo bando varyti tai sunkią politikos vagą. — St-s.

kybės logika" ("La Logique du catholisme") tvirtina, kad "kunigas negali buti nuosirdus, jei tik jis nėra neinteligentiškas." Han Ryner dar griežčiau pasisako: "Kunigas tegali buti kvailys ar nuškalvėlis." Daugumas laisvamanybiškosi tos pat nuomonės. Kaip, girdi, mokytas, protingas žmogus sutanų gali vadovautis katalikiškomis dogmomis, kurių absurdiškumas yra aiškus kiekvienam sveiko proto pasauliečiui.

Buvę kunigai, buvę seminarijos auklėtiniai daugiausia esą kompetetingi kalbamoj srityje, mano Claraz: "Ie Renan nebutų buvęs dvasinėj seminarijoj, mes neturėtum Renan'o, tokio rafinuoto kritiko religinių dalykų."

Kunigai, bendrai imant, — tvirtina Claraz, — yra nuosirdus. Žinoma, tarp jų pasitaiko tam tikras veldmainių ir mulkių škaičius, bet tasai škaičius nėra didelis. Kunigais (tampa paprastai vidutiniško proto žmonės, kartais žemiau vidutiniško. Bažnyčiai tai nesvarbu. Ji neseniai, sak., kanonizavo be galo žentos inteligencijos ir mažo proto kunigą Vianney, kurį norėta, jam gyvam tebesant, dėl jo tamsumo ir kvailumo, nusiųsti į seminariją pasimokyti. Ir inteligenti, ir neinteligenti kunigai gali buti nuosirdus. Kyla klausimas, kaip gal buti nuosirdus savo amate inteligentiškas kunigas?

III.
Ar nuostabu, kad inteligenti kunigai gali buti nuosirdus — klausia Claraz — jei buvo ir yra nemaža pasauliečių — mokytų žmonių ir mokslininkų, kartais net talentingų ir genialų — kurie negalėjo ir negali atsikratyti savo lengvatikiškumo, prietarais, ypač religišku tikėjimu. Mat, net aukšto proto žmogul neregali yra sunku atsipalaiduoti nuo vaikystės prietarų, pripratimų, nuo laudiskų tradicijų. Istorijoj galima rasti tiek ir tiek pavyzdžių, kur jungiausi viename žmoguje didelė išmintis ir vaikiškas lengvatikiškumas.

Ar per visus viduramžius garsiausi daktarai, mokslo vyrai netikėjo raganyste? Ar tos epochos ir ne tik tos epochos — didžiausi teologai netikėjo tūkstančiais kvailysčių? Ar dar XVI amž. nedegino neščių ragany, kurias apvaisino... velnias? Kunigai egzorcizmų pagalba išvardavo demonus is apsestųjų kuno. XVII amž. tikėjimas magija, raganyste, vampirais, smėklomis buvo taip praplitęs, jog tie, kurie tuo netikėjo, buvo laikomi veik ateistais, ir tt. tt.

Iki šių dienų Demonologija arba mokslas apie Vėlnią pasiliko toks, koks buvo nuo senovės, dvasinėj seminarijoj. Seminarijoj dėstoma, kad žmogus gali buti demono apsestas, o tam patvirtinti rodomos atitinkamos evangelijos vietos. Kunigai ir dievoti katalikai, savo daugumoj, tiki absoliučiai tuo pat, kuo tikėjo viduriniais amžiais. Tikėjimas vėlniu, de-

monu yra katalikiško tikėjimo dogma.

Jei taip yra, nereikia per daug stebėtis, kad net XIX amž. gale, t. y. jau mūsų laikais, galėjo atsirasti dirva didžiausiai religinei mistifikacijai. Tulas Leo Taxil sugebėjo per 12 metų sukli galvas geriems katalikams, kad per masono susirinkimus buvoja pats vėlnias. Tasai mistifikatorius skelbė net specialų žurnalą "Vėlnias XIX amžiuje." Kalbamasis žurnalas pateko beveik į visas klebonijas. Kunigai ir dievoti pasauliečiai šven tai tikėjo visomis nesamoneimis, Taxil'io pramanytomis. Aukštoji dvasiškia, bažnyčios dignitorai, kardinolai patikėjo tomis visomis istorijėlėmis apie masonų Vėlnią ir godžiai skaitydavo žurnalą. Taxil buvo mieliai priimtas Vatikane. Is kur tasai šarlatanas sendavo savo žinias apie masonų Vėlnią? Is vienos, jo žodžiais, slėpiningos amerikietės: miss Dianos Vaughan. Taxil per 12 metų žadėjo parodyti publikai tą poniją. Tik po 12 metų paaiškėjo, kad ir ponija Vaughan, ir jos reveliacijos apie Vėlnią, dalyvaujanti asmeniškai masonų susirinkimuose — tik apsurkas mistifikatoriaus prasiimanymas.

Katalikų dauguma bevelija paslapčiai, misteringuma, stebuklinga, nežinoma, netikima, pasakinga, net baisinga, negu paprasta, natūralu, negu aiškią tiesą. Tikintieji vyrai, o moterys ypatingai, maitinasi nuo vaikystės per visą savo gyvenimą nieko nereikšmingais žodžiais: dievas, vėlnias, angelas, pragaras, rojus ir tt. Renan buvo teisus sakdamas, kad "nėra nieko, kas galima būtų geriau išnaudoti už žmonių lengvatikiškumą."

Gerai tai pabrėžė ir Barley d'Aureville: "Didžiausiose sielose yra silpnybės kampai, kur miega prietarai." Net žmonės be dogmatinės religijos ir tai dažniausiai turi savo manijas, savo prietarus — sak., spirityzmo, okultizmo ir kitokių misteringų izmų aukos. Deja, žmogaus natūra silpna: žmogus turi nenugalimą polinkimą laikyti savo norus realybe.

Tiek paprastiesiems žmonėms, tiek kartais ir elitai, "pripratimas virsta įstatymu." Religijos srityje jie paprastai negalvodami suvisiškina vaikystėj savo šalties tikybą, visai mechaniskai, kaip ir savo gimtąją kalbą. Jie laikosi religijos inertiškai, niekuomet apie ją negalvodami. Didysis Diderot dar XVIII amž. buvo išsitaręs: "Vaikystės auklėjimas kliudo mahometonui apsikrikštyti; vaikystės auklėjimas kliudo krikščioniui apipiaustyti: tik žmogaus sveikas protas verčia lygiai niekinti ir krikštą ir apipiaustymą." Bet, kaip buvo pasakęs enciklopedistas Helvetius, "galvoti dangeliai žmonių yra nuodėmė prieš gamtą." Deja, žmonijos didžiausia dalis vadovavosi ir vadovaujasi ne protu, bet jausmais, tikėjimais, prietarais. Žmonijos istorija ir mūsų tikrovė geriausiai tai liudija.

Žinomas mokslininkas Ch. Richet su nepaprastu ryškumu, tarp kitko, savo veikalė "L'Homme stupide". ("Kvailas žmogus") parodė tikėjimų psichologiją istorijos bėgyje. Jis apžvelgė lengvatikiškumą žmonių religinėj, politinėj, socialinėj, madų, papročių srityse. Po tos apžvalgos jis prisipažino pats, kad jam didžiausia gėda priklausyti žmonių rasei. Štai kai kurios Richet išvados:

(Bus daugiau)

BOSTONIEČIŲ ATYDAI
Naujienas galima gauti nusipirkti kasdien pas p. M. Andelman, 284 Tremont St., Boston, Mass.

Šiandien atėjo K.O.V.A. No. 7. Galima gauti ja Naujienose. Kaina 10c.

CHICAGOS ZINIOS

Nepatenkintas savo kepyklos duona

John A. Keller, 5201 South Winchester, iš amato yra duonkepys. Prieš metus laiko jis pradėjo uiti savo žmoną už tai, kad toji duodanti netikusi duona. Žmona pastebėjusi, jog ta duona esant iš jo kepyklos, Keller dėliai to tiek tužes, jog išvies savo žmoną lauk.

Dabar žmona reikalauja divorso ir kaltina vyrą žiaurumu.

Apiplėšė maisto krautuvę

Šeštadienio vakare penki banditai įėjo į Lawrence maisto krautuvę, 4716 Kimball ave., ir paliepė visiems kostumeriams išskelti rankas. Pagrindinimui vienas jauniausių banditų šovė į lubas. Tuo laiku krautuvė buvo apie šimtas žmonių, kurie turėjo nemažai baimės. Banditai pasiėmė \$1,795 ir paspruko.

Pagavo banditą

Pracitą šeštadienį vidurmiestyje buvo nemažas sujūdimas. Apie 1 valandą po pietų du banditai įėjo į Eat Shop valgyklą, 6 E. Lake St., ir apiplėšė kasierį. C. Sowula tuoj pranešė policijai, kuri pradėjo banditus vytis. Buvo paleista keli šūviai. Vienas banditų tapo sugautas. Jis pasisakė esąs William Archer, 6924 S. Bishop st. Jo kišenėje rasta \$69.50, kuriuos jis buvo paėmęs iš valgyklos. Kitas banditas paspruko.

Grumojantys laišakai

Septynios Evanstono turtinės šeimos gavo grumojančius laiškus. Tie laišakai savo turiniu labai panašūs vieni į antrą. Kiekviename jų sakoma: — "Jeigu jūs mylite savo dukterį ir norite, kad ji gyventų, tai sumokėkite tiek ir tiek pinigų. Iš vieno reikalaujama dviejų, iš kitų trijų tukstančių dolerių."

Ryšį su tais grumojančiais laiškais tapo suimtas Dudolph Diez, 4420 N. Ashland ave. Diez sako, jog jis nieko bendro su tuo samokslu neturi. Pas jį, girdi, užėjęs kažkoks nepažįstamas vyras su dideliais usais ir paprašęs, kad jam būtų leista vartoti rašomoji mašinėlė. Nepažįstamas rašęs apie valandą laiko. Paskui jis padavęs dėžutę ir prašęs jas padėti į tam tikras vietas. Už tą darbą jis žadėjęs

sumokėti \$50, — \$20 davęs ant rankų.

Policija nelabai tiki to pasakojimo teisingumu. Ji veda kvotą. Liko areštuota ir Diez'o žmona.

Bandys apvalyti darbininkų unijas nuo gengsterių

Niekam nėra paslaptis, kad kai kurias darbininkų unijas tiesiogio gengsteriai kontroliuoja. Pakanka prisiminti "Big" Murphy ir kitų gengsterių viešpatavimą Chicagoje. Kituose miestuose irgi tokių dalykų pasitaiko. Sekama mėnesį Chicagoje planuojama turėti didį susirinkimą, kuriame dalyvaus unijų atstovai ir svarstys sumanyms, kaip nuo gengsterių atsikrauti. Darba Federacija žada ir radio panaudoti kovai su gengsteriais.

Gaisras "aukso pakrantėje"

Sekmadienio naktį "aukso pakrantėje" įvyko gaisras, kuris labai išgąsdino gyventojus. Gaisro vieta — 3138-44 Sheridan road. Ugniagesiai kai kuriuos gyventojus turėjo laipais nunešti. Išgelbėti tarpe buvo George Schmidt, bankininkas.

Neužbaigtos mokyklos

Šiandien prasideda mokslo sezonas. Tukstančiai vaikų pradės lankyti mokyklas. Numatoma didelis susigrūdimas, kadangi 10 mokykloms skiriamų trobesių neužbaigta statyti. Kai kuriuose atsitikimuose darbas jau yra įpusėjęs, bet kadangi miestui truksta pinigų, tai užbaigti mokyklas nebuvo galima. Apskaičiuojama, kad tam statybos darbu meistas jau yra išleidęs apie \$14,000,000. Miestui susidarys daug nuostolių, nes jeigu ir ilgiau taip bus, tai mokyklų trobesiai pradės griuti, dar neužbaigus juos statyti.

Ir gimimo dienoj nevalia vogti

James Sobzak, 2963 Arch st., atsidūrė prieš teisėją Thomas A. Green. Jis pradėjo teisinię ties. "Tai buvo mano 29 metų gimimo diena".

Teisėjas kiek pagalvojo ir tarė: "Nejaugi žmogus turi pavogti penkis 'roast porks', kadangi jis apvaikščioja gimimo dieną?"

Sobzak prisipažino, jog jis buvo kelias ant drąsios emės ir todėl gal per klaidą paėmęs mėsą. Teisėjas tada padėjo Sobzaką šešioms mėnesiams "probičino".

Garsinkitės "N-nose"

JONAS PUKIS
Persiklydęs su šiuo pasauliu rugsėjo 9 dieną, 8:52 valandą ryte 1932 m., sulaukęs pusės amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Pajūrienės parapijos, Stegelių kaime. Amerikoje įgyveno 30 metų. Paliko didžiulę nuiludinę moterį Oną po tėvų Tamošaitis, 2 sunus, Edwardą ir Prancišką, dukterį Theodorą, 3 pokūnus, Julijoną, Marijoną ir Stanislovą, pusbroį Juozapą Stankį ir gimines, o Lietuvoje mirtinėlę Petronėlę ir seserį Oną.
Kunas pašarvotas randasi 4605 So. Hermitage Ave.
Laidotuvis įvyks pamedėly rugsėjo 12 dieną, 8 val. ryte iš Eudeikio kapinės į Sv. Kryžiaus parapijos kapynė, kurioje atsispaus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Jono Pukio gimines, draugai ir pažįstami esat nuolatini kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinįjį palaidavimą ir atsisveikinimą.
Nuludė liekame.
Moteris, Sunai, Dukterys ir Gimines.
Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

KAZIMIERAS PUSČIUS
Persiklydęs su šiuo pasauliu rugsėjo 10 dieną, 7:40 valandą ryte 1932 m., sulaukęs 44 metų amžiaus, gimęs Teltių apskr., Luokės parapijos, Užberžinės kaimas. Amerikoje įgyveno 22 metus.
Paliko didžiulę nuiludinę moterį Jęčioną po tėvų Eičaitis, dvi dukteris, Prancišką ir Aldoną, seserį Marijoną ir svogerį Prancišką Kibartus, 2 svogerkes, Oną Gaurilaitienę ir Agotą Kisilienę, ir gimines, o Lietuvoje brolį Juozapą ir seserį Oną.
Kunas pašarvotas randasi 4518 So. Mozart St.
Laidotuvis įvyks seredoj rugsėjo 14 dieną, 8:00 val. ryte iš namų į Nekalto Pras. Pan. Sv. parapijos kapynė, kurioje atsispaus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Kazimiero Pusčiaus gimines, draugai ir pažįstami esat nuolatini kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinįjį palaidavimą ir atsisveikinimą.
Nuludė liekame.
Moteris, Dukterys, Sesuo, Svogeris, Svogerkes ir Gimines.
Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Brighton Park

Kas buvo, yra ir bus

P-as J. Buchinskas, 2859 W. 40th St., su šeima šiomis dienomis grįžo iš atostogų. Jie buvo išvykę į Birchwood, Wisconsin, William Juso farmon. Tai bus kokie penki šimtai mylių nuo mūsų surukusios Chicago.

J. Buchinskas turėjo progos tik porą savaitę ten pavyšėti, o p-a A. Buchinskienė, su abiem dukteraitėmis, viešėjo apie septynias savaites. Kiek sužinojau, tai p. p. Buchinskai, kartu ir jų dukraitės, labai patenkinti atostogomis ir keilione į ten ir atgal; girdi, jų Marmon nė flat tairo negavo.

Brighton Parkas savu laiku buvo bolševikų tikras kovos laukas. Kiek čia pergyventa "revoliucijų", kiek atliakta "masinių" mitingų Jono Jokanto svetainėje, kur vos buvo galima sutalpinti tik apie 20 žmonių. Kai kurie bolševikai net savo darbus metė: kam čia, girdi, būti bernais ir tarnauti kapitalistams! Tai jau, rodosi, buvo viskas atsiakta, kad sunaikinti kapitalizmą. Bet vėl nelybasi papainiojo skokininkus, ir visos tas "kovos" laukas virto griuvėsiais, tikliau sakant, pasiliko tuščias. Šėryjei bimbiniui bolševikai, galima sakyti, pranyko kaip kamparas be pipirų, ir dabar tik retkarčiais jų popiergaly "Vilny" tenka pastebėti nuo seniai užsilikusios tame kovos lauke negyvas raidės LIDL.

Kur jau kur, bet mūsų Brighton Parke, tai manau yra centras našiūkių, o ypatingai gyvnašiūkių. Kiek teko nugirsti, didžiama jų savo likimu per daug nesiskundžia. Ir ką gi čia skystis, nes ant to posakio, vyrai tai lyg mašinos: jis iš ratų — ratams lengviau. Pirmiau dar buvo kas kita, kuomet vyrai nuolat dirbdavo ir savo prisiegioms parnešdavo peides. Bet dabar vyrai be darbo kasdien besisukindami po kičią pasidaro per daug nuobodūs, paprasti ir, kaip tokiu, priešiegioms neberekalingi. Todėl gyvnašiūkių skaičius sparčiai, kaip ant mielių, auga.

Vietinis Keistučio Klubas jau neišitenka savo rubežiuose ir, pasak paties klubo oficialų, reikės iš visų busiančių klubo garsinimų išmesti žodžius "Brighton Park", kadangi klubas išaugo į tukstantinę narių organizaciją ir daugybę narių gyvena įvairiose Chicago.

gos dalyse. Dabar jau nėra reikalo minėti Brighton Parką. Be to, nemažai Keistučio Klubo narių yra ir Chicago apylinkės miesteliuose, o du jų net New Yorke, o vienas Los Angeles, California.

(Pracitą susirinkimą, rugsėjo 4 d., dar dešimt naujų narių prisirašė, kurių jauniausias buvo 17, o seniausias 44 metų amžiaus. Kurie norite tapti klubo nariais ir iš anksto išpildyti įstoimo aplikaciją, kreipkitės bile laiku prie klubo raštininko šiuo adresu: Anton Jusas, 2854 W. 40th St., tel. Lafayette 7819.

Turėjau progos patirti, kad daug "Naujienu" skaitytojų, o ypatingai moterų, be kitų raštų, mėgia skaityti apie Grafią Drakulą, ir kai kurios manęs klausė, ar aš nežinau, kaip ilgai dar tęsis tas aprašymas. Į tą klausimą, žinoma, aš tikrai negalėjau atsakyti. Tai geras nešikiny, kad "Naujienu" savo turiniu patenkina savo skaitytojus.

South West Trust and Savings bankas, adresu 35th St. ir Archer Ave., kuris tulas laikas kaip užsidarė ir dabar randasi resyverio globoj, dar seniai išmokėjo savo depozitoriams po 20 nuosimtį. Dabar vėl išsiuntinėjo depozitoriams laiškus, kuriuose sakoma, kad jau turi kiek ant rankų pinigų, ir gal but neilgai trukus bus galima išmokėti kiti 20 nuosimčių. Taip jau laiškuose buvęs banko vice-prezidentas Litsinger ragina depozitorius kooperuoti su banku ir padėti išpirkti ar išparduoti morgičius, kurių bankas turi už didelę sumą pinigų. O pinigai gauti už išparduotus morgičius

Graboriai
Lachavich ir Sumus
LIETUVIŲ GRABORIAI
Patarnauja laidotuvių kapinavimą. Reikala maldžiam atliakiti. Laus darbu būsite užgandinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS:
1439 S. Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIŲ GRABORIUS CHICAGOJE
Laidotuvių patarnauja geriau ir pigiau negu kiti todėl, kad priklausan prie grabių išdirbėtojų OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Seniausią ir Didžiausią LIETUVIŲ GRABORIŲ ISTAIGA
EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nuopelnais kainomis už aukštos rūšies palaidojimą. Mes nieko nerokiuojame už atvežimą mirusio žmogaus kūną į mūsų istaigą iš bilo kokios miesto dalies.
Reikalui esant, mūsų automobilius, atvažiuojant į jūsų namus ir atvežant į mūsų istaigą, kur galėtumėte pamatyti didžiulį pasirinkimą grabių ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiūrėt į tai, ar jūs ką pirksite, ar ne.
EUDEIKIS yra vienintelis lietuvių graborius, kuris teikia ambulančią patarnavimą su eksperta lietuvių patarnautoju. Dykal Keturiuos Moderniškose Kapynėse bei Sermenu. Pasirūkite EUDEIKI pirmą negu kreipiatės tur kitur.
EUDEIKIS
JUSU GRABORIUS
Dalykai Ofiso
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

tuoju bus išmokėti depozitoriams. Ir, esą, jeigu bus galima visus pinigus ištraukti iš praperčių, tai gal but jų išteks atmokėti depozitoriams dolerį už dolerį.

Midland State bankas, prie Archer ir Sacramento Ave., jau kelios savaitės kaip uždarytas, bet kol kas dar nieko nežinoma, ar depozitoriai (kurių yra, kaip ir South West Trust banke, daugybė lietuvių) atgaus kiek savo pinigų, ar ne. Apie tai nieko tikro negalima pasakyti. — A. J. S.

Graboriai
S. M. SKUDAS
Lietuvė
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplyčia dykal
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje
1646 W. 46th St.
Telefonai:
Boulevard 5203
Boulevard 8413
1327 So. 49th St.
Telefonas:
Cicero 3724

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Koplyčia Dovanai
Turis automobilis visokiems reikala. Kaina prieinama
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.
Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS
Mūsų Patarnavimas laidotuvių ir loklams reikala visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime ilalaidų užlaikymui skyrių.
3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

Lietuvės Akuserės
Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE
6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai
DR. VAITUS, OPT.
LIETUVIŲ AKIŲ SPECIALISTAS
Patengvius akių įtempimą, kurie esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, nuima kataraktą, atstatilo trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parandant mažiausias klaidas. Specialė atyda akrepiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8. Nedideliomis pagal sutartį. Alinčių kainos per pusę pigiaus, kaip buvo pirmiau. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Duokite savo akis egzaminuoti
Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja viis 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 6487

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ SPECIALISTAS
Parymas Komplikuojuose Atsitikimuose
Ofisas ir Akių Gydytoja
756 West 35th St.
kampus Halsted St.
Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8
Nedideliomis pagal sutartį

Lietuviai Gydytojai
Dr. C. K. Kliuga
DENTISTAS
Užtarinkais, Kervegais ir Subatomis
2420 W. Marquette Rd. arti Western Ave.
Phone Hemlock 7828
Pamedėliai, Seredomis ir Pėtyčioje is 1821 So. Halsted Street

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 W. Madison St.
Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Seely 7330
Namų telefonas Brunswick 0597.

DR. MARGERIS
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakare, Sekmadienis nuo 10 iki 12.
3421 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8483

A. L. Davidonis, M.D.
4910 So. Michigan Avenue
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedideliomis pagal sutartį.
Residencija 6628 So. Richmond Street
Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913
DR. BERTASH
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted St.)
Ofiso valandos nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedideliomis pagal sutartį
Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914
DR. NAIKELIS
756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted St.)
Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9
Nedideliomis pagal sutartį

Dr. Suzana A. Slakis
Specialisti Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10-12 ryto: po piet 4-8 tik užtarinkais ir kervegais. Seredomis ir nedideliomis pagal susitarimą.
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedideliomis nuo 10 iki 12 diena.
Telefonai diena ir naktį Virginia 0036

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

DR. M. T. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
F I S A S:
4645 S. Ashland Ave.,
8 val. vak. Nedideliomis pagal sutartį
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. A. L. YUSKA
2422 W. Marquette Rd.
kampus 67th ir Artesian Ave.
Telefonas Grovehill 1595
Valandos nuo 9 iki 11 ryto, nuo 2-4 ir 7-9 po pietų, seredoma po pietų ir nedideliomis pagal susitarimą

DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIŲ DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro. nedideliomis pagal sutartį.
4847 West 14th Street,
CICERO, ILL.
X-Ray...Phone Cicero 1260

Hemlock 8151
DR. V. S. NARES
(Naryaukas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 Marquette Road
Valandos: 9-12, 7-9. Antradienį ir Ketvirtadienį vakarais pagal susitarimą.
Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS
Dentistas
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street

Lietuviai Gydytojai
Dr. Vincent C. Steele
Dentistas
4180 Archer Avenue

Daktaras V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo savo ofise patinimus, Išpausimas blauzdos sąnars.
Valandos nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v.
Nedideliomis nuo 10 iki 12.
3343 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1401

Ivairūs Gydytojai
DR. HERZMAN
— IS RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyęs gydytojas, chirurgas ir akubleris.
Gydo staigias ir chronikiskas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokias elektrines prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare
Tel. Canal 5110
Residencija telefonai
Hyde Park 6755 ar Central 7464

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 20 metal OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 lubos CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DZIOVOS Moteris, Vyriaus ir Vaikų Ligų OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro, Nedl. nuo 10 iki 12 v. Jėnų.
Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų 7 iki 8 val. Nedl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 3200

Ofiso: Tel. Victory 6893
Rez.: Tel. Drexel 9191
Jei neatsiliepija šaukite Central 7464
DR. A. A. ROTH
Rusų Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas odos ligų ir venerisčių ligų Ofisas
3102 So. Halsted St.
kampus 31st Street
Val.: 10-11 v. ryto, 2-4, 7-9 v.v.
Nedideliomis ir šventadieniais 10-12.

Advokatai
K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1113
Telefonai Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, Išskyrus kervęga
Nedl.ij nuo 9 iki 12 ryto

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Seredoj ir Pėtyčioj nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS
Advokatas
Miesto Ofisas 77 W. Washington St.
Room 905 Tel. Dearborn 7966
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų
Vakarais: Užtar. ir Kerv.—6 iki 9 val.
4145 Archer Ave. Tel. Lafayette 7397
Namų Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN
(John Bagdžianas Borden)
LIETUVIŲ ADVOKATAS
105 W. Adams St., Room 1642
Telephone Randolph 6727
Vakarais 2151 W. 22nd St. nuo 6-9
Telephone Roosevelt 9090
Nami 8-9 ryte Tel. Republic 3600

JOSEPH J. GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Tel. Republic 9723

J. P. WAITCHES
ADVOKATAS
52 E. 107th St. — prie Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950-5377
4600 S. Wood St. — Kervegų vak.
Tel. Lafayette 6393
160 N. LaSalle St. — pagal sutartį

CHAS. A. PEPPER
LIETUVIŲ ADVOKATAS
10 N. CLARK ST. — Room 1205
Tel. Central 6166
VAKARAI: 3117 S. Union Ave.
Tel. Victory 2213
Arbat 1800 W. 47th St. Laf. 8490
Pagal sutartį

William C. Mitchell
LIETUVIŲ ADVOKATAS
2656 West 69 Street
Telefonas Hemlock 1323
Valandos: 9 ryto iki 9 vakarų
Nedideliomis pagal sutartį

Tarp Chicagos Lietuvių

Washington Heights miškely

Bedarbių piknikas

Užpėreita sekmadienį įvyko plačiai išgarsintas bedarbių piknikas, kurį surengė S. Sudentas. Tuo pikniku buvo užte-
resuotas ne vien Roselandas, kur gyvena jo rengėjas p. Stanley Sudentas ir kur yra pakanka-
mai bedarbių, bet ir Bridgepor-
tas su "Vilnies" bedarbiais, ku-
rių niekas negali prisotinti. Tie
ypatingi bedarbiai nepasitenki-
na vien tik tuo, kad gauna vel-
tūni pavalgyti ir išsigerti, bet
jie stengiasi ir rytojaus diena
apsirūpinti. Na, ir kodėl nesin-
audoti progą, kada galima!

Šalia bedarbių pikniko, buvo
ir "Vilnies" piknikas. Mat,
Washington Heights miškely
yra tokia vieta, kur galima
rengti tiek piknikus, kiek tame
miškely kelmų randasi dėl mu-
zikantų susodinimo. Įžangos
jokios nėra, o biznis galima tu
rėti, kokis kam patinka. Blo-
giausias dalykas su tuo miške-
liu yra tik tas, kad dažnai pub-
likos pritrūksta.

Kada p. S. Sudentas paskel-
bė, jog rugsėjo 4 d. rengia
Washington Heights miškely
pikniką bedarbiams, tai, sako-
ma, jog Roselando komunistai
gavo iš "Vilnies" štabo užkavę,
kad ir jie tą pačią dieną ir toj
pačioj vietoj surengtų "Vilnies"
pikniką. Mat, buvo galima pil-
nai tikėtis, jog publikos šį kar-
tą bus užtektinai.

Sekmadienio rytas pasitaikė
labai gražus. Saulė kaitino be
pasigailėjimo,—net troškū da-
rėsi. Todėl ir aš nusprendžiau
traukti į bedarbių pikniką, kur
tikėjauis troškūli pašalinti.
Apie vienuoliktą valandą ryto
aš jau buvau bedarbių piknike.
Žmonių dar nedaug tebuvo su-
sirinę, tačiau jau būriai trau-
kė iš visų pusių, kaip į kokius
atlaides. Sudento dreiveriai
stato alaus bačkas, paps deda
į šaldytuvus, o pnia Sudentie-
nė su būriu gospadinų skubiai
rengia stalą su visokiais val-
giais.

Muzikantai pradeda groti. Aš,
pagriebęs vieną gospadinę,
tempiu šokti. Na, bedarbių
piknikas jau ir prasidėjo. Ke-
letą sykių apsisukęs, aš vedu
savo šokėją išsigerti. Gėrimas
man nieko nekainuoja, nes p.
Sudentas davė man net dvide-
šimtį tiktelių. Tikrumoj jis
turėjo duoti tik dešimtį, bet per
neapsižiūrėjimą jis man pada-
vė du kart daugiau.

Prisirinko į bedarbių pikniką
tiek svieto svietelio, jog nebe-
galima nei prie gėrimo prisig-
rūsti, nei prie stalų su valgiais
priėjti. Komunistų piknike ir
gi nemažai žmonių. Komisar-
kai aiškina savo publikai, jog
bedarbių piknike niekas nieko
veltui negauna. Girdi, bedar-
biai už viską turi mokėti, ir
mokėti gana brangiai.

Apie 2 val. po pietų atva-
žiuoja ir pats p. Sudentas. Jis
pirmiausiai sustoja prie "Vil-
nies" pikniko ir pratarė į su-
sirinkusius: Na, girdi, lietuviai,
ar daug čia jusų yra bedarbių?
Kiek čia reikia tiktelių?

Vilniečiai, kaip musės, apsi-
to Sudento automobiliu, kad
gavus tiktelių į bedarbių pikni-
ką. Sudentas išdalino 300 ti-
kelių. Davė visiems, kas tik
norėjo, išėmus muzikantus, ku-
rie už savo darbą gavo atlygi-
nimą.

"Vilnies" pikniko dalyviai,
gavę tiktelių į bedarbių pikni-
ką, tuoj pradėjo grūstis. Pasi-
darė tikra revoliucija. Visi no-
rė kuo greičiausiai gauti alaus,
sanvičų, aikštyrų, paps ir
kitko. Tarsi jie būtų nevalge ir
negėrė jau kelios dienos. Su-

dentas, matydamas, kad darbi-
ninkai nebespėja patarnauti,
pats pribėgo alų leisti į stik-
lus, kad skubiau darbas eity.
Jis liepė tiktelių neimti, kad
greičiau būtų galima ištrošku-
sius pagirdyti.

Kada publika apleido komu-
nistų pikniką, tai likusieji ko-
misarukai pradėjo raukytis. Jie
pamatė, kad mažai biznio be-
galės padaryti. Bet greit susi-
griebė ir kitokiū būdu suma-
nė pasipinigauti: jie pradėjo
rinkti aukas "keš" pinigais.
Kiek jie surinko,—tai grynas
pelnas.

Šiaip ar taip, bet komunistai
privalo būti Sudentai dėkingi už
tai, kad jų publika pavalgydino
ir tiek daug žmonių sutraukė
į miškėlį. O iš tų žmonių ko-
munistams buvo progos pasi-
žvejoti pinigų.—Untanas.

Lietuvos valdžia ir Amerikos laikraščiai

Pinigus priima, bet laikraščius grąžina

Mano brolis labai domisi
Amerikos lietuvių gyvenimu ir
nuolat prašo, kad aš jam kar-
tas nuo karto prisiųsčiau po ke-
letą numerių laikraščių. Pava-
sarij aš jam pasiunčiau punda-
dvairių laikraščių ir parašiau
laišką, pažymėdamas, kokius
spaudinius siunčiau. Praėjo kiek
laiko ir štai gaunu iš brolio
laišką, kuriame jis nusiskun-
džia, jog jokių laikraščių jis ne-
gavęs.

Tada aš nutariau siuntinį ap-
drausti. Bet ir tai nieko ne-
gelbėjo. Mano siuntinį sugrąžin-
o su užrašu: "Retour non ad-
mis". Užantspauduotas pirmos
klasės registruotas siuntinys
buvo suplėšytas ir sujauktas.
Matomai, kiaušiški cenzoriai ne-
žino nei to, kad to siuntinio
nevalia plėšti be jo savininko
sutikimo. Bet ko geresnio ga-
lima tikėtis iš caro auklėtinių,
—jiems tarptautinės teisės ne-
ko nereikia.

Siunčiau vieną numerį "Nau-
jienų", vieną numerį "Keleivio"
ir vieną numerį "Margučio".
Parinkau tokius numerius, kur
absoliučiai nieko nerašoma
prieš Lietuvos valdžią. Mat,
mano vyriausias tikslas yra ir
buvo informuoti savo gimines
apie Amerikos lietuvių gyven-
imą, kadangi Lietuvos valdžios
"gerumas" jiems patiems yra
žinomas. Apie tai man nėra
reikalo rašyti nei siųsti iš Ame-
ricos informacijų kas pas juos
darosi.

Pasirodo, kad Lietuvos cen-
zoriai yra žemiausios rūšies ig-
norantai, kurie ir patys nežino,
kadėl jie sulaiko siunčiamus
laikraščius. Faktas yra tas,
kad jie tų laikraščių ir neska-
to. Matomai, "Naujienos" ir
"Keleivis" jiems daro tokią pat
įtaką, kaip buliui raudona ška-
ra. Pakako pamatyti laikra-
ščių vardus, kad jus sugrąžinti,
nors ten nei pusė žodžio nebu-
vo pasakyta prieš Smetonos
valdžią.

Tai jau einama per daug toli.
Kyla klausimas, kas reikia da-
ryti, kad aplaužyti ragus tiems
carbarniams? Paštas juk yra
tarptautinė įstaiga ir kiekviena
valstybė turi prisilaikyti tam
tikslių taisyklių. Kuomet mes,
amerikiečiai, siunčiame laik-
raščius paprastu būdu, tai jie
patenka į cenzorių rankas. O
tie ponai, matomai, yra tokie
dideli tinginiai, kad nepasisten-
gia tų laikraščių nei perskaity-
ti, o tiesiog juos met į pečių,
ir užbaigta krukais.

Man rodosi, kad nuo dabar
reikėtų laikraščių siuntinius
užregistruoti. Kuomet pradėtų
į Lietuvą plaukti kas savaite
šimtai tokių siuntinių, tai cen-
zorėliai vargu bedrįstų taip
šlykščiai su jais elgtis, kaip da-
bar. Už registruotą siuntinį
atsako ir Amerikos paštas, tad
ir jis turėtų tame reikale ka-
nors daryti.

Amerikos lietuvių laikraščiai
Smetonos valdžiai yra "trepnai".
Tačiau visai kitaip yra su do-
leriais. Bėgiu vien tik šių me-
tų aš nats išsiunčiau kelis šim-
tus dolerių į Lietuvą. Tačiau
nei kartą cenzoriai pinigų ne-
sugrąžino su pažymėjimu "Re-
tour non admis".
—F. Zavist.

Ši vakarą Lietuvių Baletų mokyklos susirinkimas

Jau yra atsiliepusių motinų,
kurios norėtų, kad jų vaikai
mokytysi baletu šokių. Tai gi
šiandien, rugsėjo-september 12,
7 val. vakare, Naujienų name-
je yra šokiams viešas susirinki-
mas tos busimos Lietuvių Ba-
letų Mokyklos. Pagaudaujama,
kad atsilankytų kiek tik gali-
ma daugiausiai motinų ir tėvų,
kurie norėtų, kad jų vaikai Ba-
letu šokių mokykloje dalyvautų.
Šiame susirinkime bus apkal-
bėta apie mokyklos vietą ir ki-
tas smulkmenas.

Susirinkime dalyvaus ir Lie-
tuvių Baletų Mokyklos mokyto-
jas Harold Chumick.

Iki pasimatymo, ši vakarą,
Naujienų name.

—Antanas žymontas.

Cicero

Lietuvių Improvement Klubas

Lietuvių Improvement Klubi-
bas laik mėnesinį susirinkimą
trečiadienio vakarą, 7 d. rug-
sėjo, p. Lukšienės svetainėje.
Narių atsilankė vidutiniškai
skaičius.

Pirmiausia, rodosi, svietis chi-
cagietis p. Valuka, Illinois val-
stijos lietuvių republikonų klubi-
ų atstovas, trumpai nurodė,
ką organizacija reiškia, ką lie-
tuviai iki šiol turi ir ką tikisi
gauti; o gausime labai daug, jei
busime organizuoti. Tai yra
aišku, ir Cicero lietuviai jau
prie to eina nuo pernai metų.
Svečio, p. Valuko, kalba iš-
klaudyta, o tarimas palikta prie
naujų tarimų.

Paskui buvo išduoti rapor-
tai-tarimai. Iš jų galima paži-
mėti šie:

Miestelių asesoriaus laiškas
reikale įdėjimo šalygatvių 12-me
place nuo Cicero avenue.
Po to, raportas iš klubų ta-
rybos susirinkimo laikyto 23
d. rugpjūčio. Raportą patiekė
delegatai Deveikis, Bartasius, Ki-
zas (nebuvo susirinkime) ir
Kimbarakas. Perskaityta visi
tarimai ir rezoliucija gubernato-
riui.

Komitetas parkų reikalais
pranešė, jogei turėjo platų pa-
sitarimą ir kad iš parkų valdy-
bos yra komisija, kuri veikia
tuo reikalu. Gal but ir mes su-
silausime kokios švarios ir pa-
rankios vietos užėti, nes tas
mes kampas yra apleistas ir
mes nieko neturime. O mūsų
pinigai yra nuo seno \$200,000
paskirti ir juos eikvoja kitiems
distriktams.

Naujų tarimų eilėj buvo
klausimas, ar siųsti savo atsto-
vus į lietuvių klubų centrą. Po
apkalbėjimo nutarta siųsti tris
atstovus. Atstovais paskirti
šie asmenys: L. Makutėnas, J.
Stankevičius ir J. F. Kimbar-
kas.

Deliai marijonų kolegijos
prašymo dalyvauti jų seime, nu-
tarta nedalyvauti.
Iškelta klausimas vienijimo
Ciceros su Chicago. Mat, stam-
bieji demokratai jau yra patie-
kę tuo klausimu bilių legislatu-
rai Springfielde. Po ilgo apkal-
bėjimo pasirodė, kad mūsų po-
nai, nesnaudžia ir su žmonėmis
nesiskaito, bet veikia savo ge-
rovei palaikyti. Kai kurie ar-
gumentuoja, kad sujungus Ci-
cero su Chicago, viskas pasida-
rytų pigesnis, kaip tai, gasas,
elektra, telefonas, važinavimas
gatvekariais, etc. Klubas bet-
gi nutarė balsuoti prieš susi-
vijimą ir pataria visiems tėmy-

ti dalykų bėgi, šio reikalu.
Dar kalbėta gan daug apie
ponus valdininkus—taksų su-
vartotojus (tax spenders). Tuo
reikalu išnešta rezoliucija, kad
daryti spaudimą į klubių tary-
bą, reikalaujant valdininkų tau-
pumo.

Susivienijimo Lietuvių Ame-
rikos 301 kuopa laikys papras-
tą susirinkimą pirmadienio va-
karą p. Lukšienės svetainėje.
Visi nariai privalo dalyvauti
susirinkime, ypač gi tie, kurie
jaučia sunkumo mokėti narių
duokles. Nedarbai slaučiant kai
kurie tapo suspenduoti, o pa-
galios ir išbrauktė iš organiza-
cijos. Tai niekas daugiau, kapi-
tik narių apsisleidimas. Juk su-
sivienijimas kiekvienam reika-
laujančiam duoda paskolą. Tad
šia proga turėtų nariai naudo-
tis, ir būtų jiems užtikrinimas
sunkiais laikais.
—N. rašjas.

Dr. A. J. Karaliaus knygos

Teko nugirsti iš "Aušros"
Knygyno vedėjo, kad jau du
lietuviai pirkę visas Dr. Ka-
raliaus parašytas knygas. Pir-
mas betgi buvęs ne chicagietis,
o East St. Louis gyventojas,
dr. Jos. Bulota. Seka-
mas buvęs chicagietis, J. Pe-
čiukėnas. Reikia, velionies
Karaliaus raštais pradeda
interesuotis. Kai kurių jo
knygų randasi gana mažai,
greit išsisems — susivėlavu-
siems neliks. Verta pasisku-
binti.
—N-nas.

Chicagos Liet. Draugijos Sav. Pašalpos susirinkime

Kalbės Dr. A. Davidsonis, dai-
nuos J. Čiapiūtis, skambins
pianą p-lė Alfreda Semaškiu-
tė

Susirinkimas bus antradienį,
rugsėjo 13, Masonic Temple
svetainėje, 1547 N. Leavitt.
Pradžią 7:30 v. v.; programą
pradžia 8:30. Draugijos nariai
yra kviečiami skaitlingai daly-
vauti; apkalbėje draugijos rei-
kalus, išgirsime idomų progra-
mą,—Dr. Davidsonio kalbą, Če-
paičio dainas, p-lės Alfredos
Semaškiutės, žymios pianistės,
įvairias melodijas pianu.

Verta priminti, kad su šiuo
susirinkimu Chicagos Lietuvių
Draugija S. P. vėl pradeda pro-
gramų sezoną—tėsis iki pava-
sariui. Kadangi šiai Draugijai

Peter Conrad
Fotografuoja jus namuose arba studijoje
6023 S. Halsted St.
(Jansen Str.)
Res. 730 W. 62nd St.
Tel. Englewood 5840

Don't neglect Colds
Saldiai krūtinės ar gerklės gali pasidaryti rimtos. Pateisinti juos, 5 minutes su "Musterole". "Counter-irritant" ir "Uždėdamas karką į valandą, jis turi suteikti greičią. Milijonai vartojama per 30 metų rekomenduojama daktarų ir slaugė.

MUSTEROLE
BETTER THAN A MUSTARD PLASTER
MADE IN U.S.A.

MURINE
FOR YOUR EYES
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S. E. Ohio St., Chicago

priklauso didelis skaičius žymių profesionalų, menininkų ir šiaip sau bursų apšvietusių, tai susirinkiminius programus užpildo patys draugijos nariai. Reikalui esant, pakviečiami pro-

MOKSLO LAIKUI PRASIDEDANT

Be mokslo sunku gyventi, ypač Amerikoje. Gyvenimas privertė mokyti ne tik senius, nekalbant jau apie jaunus. Geriausia lietuvių mokykla visoje Chicago yra Amerikos Lietuvių Mokykla. Čia pagal naują mokymo būdą mokinama į trumpiausią laiką anglų ir lotynų kalbos, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, pilietinės, laisvų rašymo, abėlos istorijos, ir kitų mokslo šakų. Mokyklos vedėjas p. J. P. Olekas, yra senas ir daug patyręs, kuris gražiai ir visiems suprantamai dėsto mokslo dalykus ir kiekvieną labai patenkina. Dabar, prasidėjus mokslo metams, patys geriausias laikas pradėti mokytis. Atkreipti ir atsilaukite šiandien **MOKSLO VALANDOS**. Nuo 9 iki 10 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St.

LIETUVIAI RADIO DAKTARAI
Pataria, ką daryti, kada jusų radio NEVEIKIA
1.—PERŽIURK ar jusų Radio yra gerai sukurta ir tinkama.
2.—PERŽIURK ar visos juos deka.
3.—PERŽIURK anteną—išlaukusius. Radio drėgnas ar nėra išdžiūvęs. Jeigu negalite surasti priežasties, tai pašalinti mus. Už Viena Doleris mes sutaisyti mus. Radio—Mes taip pat parduodame juos įvairius ir žemiausias kainas Chicagoje.

General Radio Store
RADIO SERVICE LABORATORY
M. SHILLIS, Vedėjas
Electro-technikas—Radio Inžinierius
3856 Archer Ave., Chicago
Tel. LAFAYETTE 6105

Petras Wolteraitis
AUTOMOBILIŲ MECHANIKAS
Nori būti jusų mechanikas
Mes taisome taip pigiai, kad dar niekas nebuvo. Nauji breikiai \$9.00, adjustinimas \$1.00, Clutch \$7.00. Valves grąžiname \$5.00. Kada tik norėsite pataisyti teisingai, gerai ir pigiai. Mes dirbome kompanijai už pirmos klasės mechaniką. Darbą garantuojame. Taisome ir jusų namuose. Pašaukite mus — Lafayette 1329 4357 So. Washtenaw Ave., kamps 44 ir Washtenaw

20% PIGIAU
Kam mokėt brangiai už inžinierą? Mes jums sutapsim daug pinigų inžinierant automobiliu. Krautuvų langus ir tt. Mes rasime visokios rūšies inžinierus ant turto ir žmonių. Inžinierink tuojau save ir savo šeimyną. Pirmą negu imsi bile kokį inžinierą, pastieprak pas mus. Mes taipgi parduodame namone namus, lotus, biznius ir far mas. Mes priimam mainais morgi-
čius ir kitokias securities. Mes esame biznyje virš 20 metų.
J. SINKUS and CO.
1039 West 69th St.
Tel. Normal 4400

MADOS MADOS
3023 — Paprasta bet labai elegantiška bluzka. Tinka prie kiekvieno kostiumo siki reikia ją siudinti iš vienos spalvos materijos. Sukiptos mios 14, 16, 18, 20, taipgi 36 ir 38 colių per krūtine.
Norint gauti vieną ar daugiau viršnurodytų pavyzdžių, prašome iškirpti parduotą blankutą arba priduoti pavyzdžio numerį, pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisųsti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikla adresuoti:
Naujienu Pattern Dept., 1789 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1789 S. Halsted St., Chicago.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. ....
Meros ..... per krūtine
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija).

Don't neglect Colds
Saldiai krūtinės ar gerklės gali pasidaryti rimtos. Pateisinti juos, 5 minutes su "Musterole". "Counter-irritant" ir "Uždėdamas karką į valandą, jis turi suteikti greičią. Milijonai vartojama per 30 metų rekomenduojama daktarų ir slaugė.

MURINE
FOR YOUR EYES
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Care" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S. E. Ohio St., Chicago

gramą užpildyti ir žymesni sve-
čiai—visuomenės darbuotojai.
—N-as.

PRANEŠIMAI

Universal State Banko visuotinas depozitorių susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 16 d. Lietuvių Auditorijoj, kur išrinktas depozitorių komi-
tetas išduos raportą iš nuveikto darbo.
Valdyba.

Chicagos Lietuvių Auditorijos Korp. Direktorių ir Atstovų mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, rugsėjo 12 d. 1932. Auditorijos Sve. 8 val. vak. Visi direktoriai ir atstovai būtinai atsilankykite į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų. A. Kaulakis, rašt.

Chicagos Lietuvių Draugijos Savitarpinės Pajėpos mėnesinis susirinkimas bus antradienį, rugsėjo 13 d. Masonic Temple svetainėje, 1547 N. Leavitt St. Pradžią 7:30 v. v. Pasibaigus svarsty-
mui organizacijos reikalų, bus progra-
mas — kalbės Dr. A. Davidsonis, dai-
nuos J. Čiapiūtis, pianą skambins p-lė Alfreda Semaškiutė. Nariai ir nars kviečiami prisūti laiku.
Valdyba.

Dundulienės iratų grupės pirmą repeticiją įvyks antradienį, rugsėjo 13 d. Dundulienės artistų grupė jau pabaigė vakacijas. Ateinantį antradienį, rugsėjo 13 d. grupė susirinks pirmą po vaka-
cijų repeticiją. Dundulienės namuose, 1258 North Wood St. Repeticija pradės 8 val. vak. Grupės nariai prašomi atsilankyti. Dundulienės grupė, be to, kad, reikia idomiu pramogų — parengi-
my, dar duoda progos lietuviams gy-
venti smagesniu gyvenimu. J. B.

CLASSIFIED ADS.

Financial
Finansai-Paskolos

**TIKRAI SAUGUS ĮVEST-
MENTAS**

Reikalinga \$3000 paskolos ant 1mo mortgage ant \$15,000 vertės namo. Galima padaryti su atmokėjimais arba ant ilgesnio laiko.
Del platesnių informacijų kreipkitės
T. RYKKEVICIA
1739 So. Halsted St.

Business Service
Biznio Patarnavimas

NAMŲ SAVININKAMS
Musų biuras suteikia patarimus na-
mų savininkams, reikale neusipratimui su randaunkais. Maža narystės mokes-
tis. Expertų patarimai visais reikalais
dykai. Atsara nedėliom 9 iki pietų
LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO
Incorporated
1642 West Division St.
Tel. Armitage 2951 ir 2952.

AR JUSŲ STOGAS KIAURAS?
Pašaukite mus — mes atliekame eks-
pertų darbą. Mes taipgi dirbame ble-
korų darbą — stogų rymas, nuobėgas,
darbas garantuotas. Apskaityvimas
dykai.

BRIDGEPORT ROOFING CO.
3218 So. Halsted St.
Tel. Victory 4965

NAUJAS RESTAURANTAS
Geriausiai pagaminti valgiai, kaip
tai kopūstai, barščiai ir kiti naminiai
valgiai. Savininkas su daug metų pa-
tyrmo šiam biznyje, užgandins vi-
sus atsilankiusius.
1708 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

DABAR YRA LAIKAS GARSINTIS

Jums Nereikia Atvažiuoti

JEIGU TURI—
automobilį, namą, lotus,
ukį, biznį, rakandus, iš-
rus ar bonus, parduoti.

Jeigu turi kambarius ar
garadžių išnuodinti. Jeigu
ieškai giminių ar apsi-
dimui draugės ar draugo

PASISKELBKITE Į
"NAUJIENAS"

Skelbimų kainos yra nu-
pigintos ir dar syki nupi-
gintos!
Turite pamėginti, kad su-
žinuos kokius geras re-
zultatus duoda Naujienos.

SAUKITE
ROOSEVELT
8500

CLASSIFIED ADS.

Help Wanted—Male
Darbininkų Reikia

REIKALINGA 2 salesmanai parda-
vinti iš namų į namus. Geras komi-
sas. 2948 So. Arch St., netoli Archer
Avenue.

Radios

NAUJAS 1932 Philco Radio ir Fo-
nografas \$24.95. Majestic Console
Hi Boy \$19.50. Meters \$11.95. G. E.
10 tubų rankomis išdrožintas rieuto
cost \$39.95.
2332 Madison St.

Business Chances
Pardavimų Biznis

PARDAVIMUI pigiai aldainių, ta-
bako ir kitokių daiktų štoras, prieas-
tis pardavimo liga. 1343 So. 49th Ct.
Cicero, Ill.

PARDAVIMUI delicatessen štoras
parduosiu pigiai iš priežasties ligos.
5752 So. Racine Ave.

PIRKSIU grosernę ir bpcernę arba
vieną grosernę, kur būtų vieta del bu-
žernės. Praneškite laiku. Box 1477,
1739 S. Halsted St.

Exchange—Mainai

CASH medinis namas. 2-4 r. 2
karų garadžių, mainau ant ukis nuo
50—100 akieri Wis. arba Mich., ne
Illinois. Wm. Sabaliauskas, 1411 So.
49 Ave., Cicero, Ill.

Real Estate For Sale
Namai-Zemė Pardavimui

NAUDOKITES PROGOMIS
NAMAI UŽ PUSĖ KAINOS

6 kamb. moderniška "bungalow",
karštų vandeniu apšildoma ir garžas.
Randasi Marquette Park, arti Western
Ave. Kainavo savininkui viešaus de-
žimtis tukstantų dolerių. Dabar pri-
vestas atiduoti tik už \$6250. Imokė-
tis \$2000.

3 flaturų muros stiprus namas ir yra
vieta del štoriuko įrengta beismante.
Randasi arti lietuvių bažnyčios Brighton
Parke. Kaina tik \$6300. Imokėtis kas
kiek gali.
Biznias naujas muros namas, dide-
lis štoras ir 5 flaturai. Randasi gra-
žiausioje lietuvių kolonijoje Marquette
Park ant 69 St. Parduodame že-
mias pirmų morgičių. Kaina tik
\$16,000. Imokėtis pus